

Plaats: Oude raadzaal

Tijd: 20.00 uur

Aanwezig: Mw. K.W. van Doesen (voorzitter), M. van der Glas (GroenLinks), A.M.M. Schoutens (GroenLinks), J. Been (GroenLinks), M. van der Laan (PvdA), J.P. Loopstra (PvdA), T. Rustebiel (D66), B.N. Benjamins (D66), J.S.R. Lo-A- Njoe (D66), J. Dijk (SP), D. Brandenburg (SP), G. de Vries (VVD), E. Akkerman (VVD), J. Boter (VVD), T. Moorlag (ChristenUnie), P. Rebergen (ChristenUnie), K. de Wrede (PvdD), J. de Haan (CDA), M.J. Sloot (Stadspartij), N. Berenschot (Student en Stad), A.J.M. van Kesteren (PVV)
De wethouders: R. van der Schaaf, P.S. de Rook, G. Chakor
Namens de griffie: A. Weiland (commissiegriffier)

A1. Opening en mededelingen 00:20:02

Voorzitter: Goed het is 8 uur. We gaan beginnen met de commissie, een gecombineerde commissie of een Veegcommissie heeft dat tegenwoordig. Maar niet nadat ik u thuis en op de tribune en de mensen hier aan tafel hartelijk welkom heb geheten en ze ook tevens de allerbeste wensen voor dit komende jaar heb gewenst. Een gezond en vrolijk jaar, 2020. Nou, na dit gezegd te hebben, kunnen we met de vergadering beginnen en dan heb ik even een korte mededeling dat de wethouder de Rook, die komt wel maar die schuift later aan. Jullie hebben allemaal per fractie 7 minuten spreektijd en er zijn vanavond geen sprekers, dat is ook echt wel bijzonder voor deze samenstelling. Mededelingen van het college .
Wethouder van der Schaaf.

00:20:54

Wethouder van der Schaaf: Ja dank u voorzitter. Ik kom terug op een tweetal toezeggingen van mijn kant gedaan, dan wel in raadsvergadering, dan wel in commissies. De eerste die gaat over, zou eigenlijk in de oude structuur bij de commissie F&V thuishoren, het gaat over een vraag die gesteld is vanuit CDA, over het al dan niet onhold zetten van een versterking van bedrijfspanden in het aardbevingsgebied, van het onhold zetten van de versterking. We hebben daar even naar gekeken van waar komen die berichten nou vandaan. We kunnen individuele gevallen niet helemaal plaatsen, ook de NCG konden we daar niet helemaal duidelijkheid over geven. Wat we wel in ieder geval op dit moment kunnen zeggen is dat er een pilot is een jaar geleden, die in oktober 2018 is gestart over de compensatieregeling voor mkb bedrijven, dat die in principe nog steeds, ook al zou die na een jaar geëvalueerd worden, nog steeds voortduurt, totdat het instituut Mijnbouwschade met nieuwe werkzaamheden op dat punt start. En het tweede is dat bedrijven, MKB, wat gewoon onderdeel is van de zogenaamde batches, dat die gewoon ook mee worden genomen in de versterking, dus in die zin staat het niet stil. De tweede mededeling heeft betrekking op een vraag in de commissie R&W gesteld door de heer van Niejenhuis van de PvdA. Hij vroeg van of er bij wijkvernieuwingsplannen een revolverend fonds zouden kunnen opzetten voor de wijkvernieuwing. De vraag, de aanleiding voor de vraag van de heer Niejenhuis was dat in die uitvoeringsprogramma's werd gezegd dat we nog in gesprek zijn met de

woningbouwcorporatie over precieze kostenverdeling van een aantal, van de bijdragen aan projecten en onderzoeken, die in het kader van wijkvernieuwing worden gedaan. Onze uitgangspunten, dat we met de corporaties hebben afgesproken, is dat wij per wijk gaan bepalen wie wat betaalt en dat er wel een grote bereidheid is merken bij de corporaties om daarin bij te dragen, maar met name de Autoriteit Wonen, die daar op toeziet, tegenwoordig op basis van de Woningwet heel streng is een corporatie wel of niet mag doen. Dus bij de volgende actualisatie van de uitvoeringsprogramma's zullen we per wijk aangeven hoe wij die kosten gaan verdelen. Dat waren mijn mededelingen.

00:22:59

A2. Vaststelling agenda *Voorzitter:* Dat waren de mededelingen, mooi, dat zijn we bij punt A2 aangekomen, vaststelling van de agenda. Kan iedereen leven met de agenda zoals die voorligt? Nou volgens mij wel.

A3. Rondvraag Dan gaan we naar punt A3 de rondvraag. Daar heeft niemand zich voor gemeld, maar als iemand nog wat te sputteren heeft?

B1. Meerjarenprogramma Wonen 2020-2023 (raadsvoorstel 19-12-2019) en de Presentatieafspraken 2020 (collegebrief 17-12-2019) Nee, dan gaan we door naar het inhoudelijke deel van deze vergadering, naar punt B1, het Meerjarenprogramma Wonen 2020 - 2020. Dat is een raadsvoorstel en ook de prestatieafspraken, een collegebrief, betrekken we daarbij. Wie van de commissie kan ik het eerste woord geven? Mevrouw Schoutens.

00:23:46

Mevrouw Schoutens: Dank u voorzitter. Allereerst vindt mijn fractie het goed dat zowel in het Meerjarenprogramma Wonen, als in het prestatieafspraken, een sterke focus is op verduurzaming van de woningvoorraad, alleen het onderwerp natuurinclusief bouwen zou wat GroenLinks betreft meer aandacht mogen krijgen. Mijn fractie ziet veel waarde in het realiseren van een aantal voorbeeldprojecten van natuur inclusieve bouw en dat we in Groningen voorop lopen op het gebied van groene architectuur. Graag een reactie van de wethouder. Ook ziet mijn fractie heil in het puntensysteem voor natuurinclusief bouwen, zoals in Den Haag en dat is zojuist ook geadopteerd in Deventer. Deze ambitie mag Groningen wat ons betreft ook tonen. Mijn fracties is blij met het streven naar een compacte stad en compacte dorpen om de omliggende groene gebieden te ontzien. Daarbij is het belangrijk dat we strategisch kijken naar de ontwikkelingen op het gebied van hoogbouw, zoals hoogbouw realiseren op OV-punten, waardoor meteen rekening wordt gehouden met toenemende verkeersstromen. We kijken uit naar de nota hoogbouw, die momenteel vernieuwd wordt. Daarnaast wil mijn fractie aandacht geven aan het stimuleren van wooncoöperaties, zoals de Norberhof. In de Tweede Kamer is in oktober een motie aangenomen om praktische belemmeringen voor coöperaties weg te nemen. Dat is ook hier een terugkerend onderwerp en we zien graag dat ook op lokaal niveau belemmeringen voor de wooncoöperaties zoveel mogelijk worden weggenomen. Is het college het met GroenLinks eens? Verder zijn we ontzettend blij met het vergunningstelsel om ongewenst verhuurdersgedrag aan te pakken. We maken ons wel zorgen over het feit dat, na het doen van een melding, studenten vaak niet bereid zijn om vervolgstappen te zetten. Wat betekent dit precies en heeft het college ideeën over de oorzaak hiervan? Doet het meldpunt

ongewenst verhuurdersgedrag genoeg om studenten te ondersteunen bij het zetten van dergelijke stappen? Daarnaast moedigen wij het college aan om door te gaan met het onderzoeken en ontwikkelen van instrumenten om te sturen op de krappe woningmarkt en houdt mijn fractie ontwikkelingen rondom de Initiatiefnota van GroenLinks-Kamerlid Smulders in de gaten over het aan banden leggen van speculatie op de woningmarkt, door middel van een puntensysteem voor middenhuur en tot slot spreken we ook graag ons enthousiasme nog uit over de ontwikkelingen rond de Tinyhouses bij Westpark en de planvorming van de locatie Meerstad.

00:26:08

Voorzitter: Fijn dank u wel. Wie kan ik vervolgens het woord geven? De heer Dijk van de SP.

00:26:14

De heer Dijk: Dank u wel voorzitter. Ik ga het heel stapsgewijs doen, want ik heb een dertienpuntenplan om de crisis op de woningmarkt in Groningen op te lossen en dat begint met het bouwen van meer sociale huurwoningen door een minimum percentage aan sociale huur te stellen bij alles wat we ontwikkelen. Ten tweede willen wij meer sociale huurwoningen in het zuiden van de stad, maar ook meer betaalbare koopwoningen in het zuiden van de stad. Ten derde willen wij voor kwetsbare groepen geen mooie woorden, maar harde aantallen. Er is een covenant gesloten over kwetsbare groepen. Ik zie daar in de prestatieafspraken wel iets van terug, maar willen concrete aantallen woningen, die nodig zijn bijvoorbeeld als het gaat om mensen die dakloos zijn geweest, dat is een probleem dat we jaren met elkaar hebben, wat al jarenlang speelt en waar iedere keer geen concrete oplossing voor komt. Dan heb ik een vraag aan het college, dat waren de eerste drie punten. De vraag is, wat zou het college zelf nog kunnen doen en bedenken om meer sociale huurwoningen te gaan bouwen, want het aantal dat in de prestatieafspraken staat is mooi en er staat in één keer, we gaan het dit jaar wel echt doen, ondanks dat het vorig jaar niet gelukt is, maar dit jaar gaan we het echt doen. Dus mijn vraag is, laten we beginnen met 50 stuks per jaar, wat zou het college kunnen doen om 50 sociale huurwoningen extra te bouwen per jaar? Ten vierde het renoveren en verduurzamen van sociale huurwoningen is een ontzettend goed idee. Wij komen keer op keer in buurten tegen dat er woningen verkocht zijn, waardoor blokken niet kunnen worden gerenoveerd, waardoor blokken niet kunnen verduurzaamd worden, wat extra duur is voor een woningbouwcorporatie, dus kappen met het verkopen van woningen en woonblokken en ga daar beter mee om en je kan iets opschrijven in je prestatieafspraken over VvE's, maar onze ervaring is dat pandgarant daar helemaal niet aan wil en de kopers ook niet. Dan, GroenLinks, we hadden even contact gehad van tevoren, zoals dat netjes hoort als je dit soort dingen met elkaar doet, over het Naberhofje of het Naberschapshofje, Knarrenhof, groot voorstander van, ik doe graag samen met u een voorstel. Dan ga ik ook een voorstel doen voor het beschermen van hofjes en monumentale panden. We hebben net het hele gedoe gehad met het Pepergasthuis, daar moeten we een oplossing voor gaan vinden, zodat andere hofjes ook niet in handen terechtkomen van commerciële beleggers. Wat we daar ook hebben gezien bij het Pepergasthuis, is dat we een huurdersvertegenwoordiging hebben, die liever aan de hand lopen van een woningbouwcorporatiedirectrice. Ik ga niet zeggen dat alle huurdersverenigingen zo zijn, maar ik heb er echt wel een aantal gezien, waarbij ik meer

klachten hoor van de huurders zelf, dan van de vertegenwoordiging, daar moeten we een oplossing voor gaan vinden en ik zou heel graag een voorstellen willen.

00:28:45

Voorzitter: De heer Dijk, ik denk dat de heer van der Laan u hier vragen over wil stellen.

00:28:48

De heer van der Laan: Ja dank u wel. Ik luister met belangstelling naar wat u zegt over het beschermen van de hofjes en.

00:28:53

De heer Dijk: Schrijft u ook mee?

00:28:55

De heer van der Laan: Ik was aan het meeschrijven, maar ik wou u alvast even vragen van in welke richting u op denkt qua wat we dan kunnen doen eraan.

00:29:06

De heer Dijk: Verbieden. Woningbouwcorporaties verbieden om die hofjes te gaan verkopen en er alles aan doen wat we kunnen en van tevoren maatregelen nemen en nu zijn we, ik hoop dat het nog niet zover is. Volgens mij doet de gemeente alles wat die kan en dat steunen wij ook, maar volgens mij moeten we er alles aan doen om te voorkomen dat het ooit weer gebeurt. Dat begint ook bij vertegenwoordiging van huurders, want het is toch te gênant geworden dat de Klantenadviesraad van Lefier in heeft gestemd met de verkoop van de woningen van het Pepergasthuis. En hoe komt dat? Dat komt, omdat die verhuurdervertegenwoordigers, dat zijn geen nare mensen, maar die zijn onderdeel van een woningbouwcorporatie, dat moeten we lostrekken, er moet een onafhankelijke huurdersorganisatie komen door de hele stad, door de hele gemeente of misschien voor Haren en de dorpen in Ten Boer een andere manier, maar er moet 1 onafhankelijke huurdersorganisatie komen, die niet onder de woningbouwcorporaties valt. Het aantal onttrekkingsvergunningen is in 2017, 2018 en 2019 nul geweest. Dat is een groot compliment aan deze gemeenteraad, een groot compliment aan dit college en een nog groter compliment aan de bewoners, die zich er jarenlang hebben ingezet, die het politiek mogelijk hebben kunnen maken. Dat betekent niet dat alle problemen op de woningmarkt, als het voor jongeren en studenten gaat, opgelost zijn. Wat de SP betreft moeten we daarom een verhuurdersinspectie invoeren, want inderdaad jongeren en studenten zijn bang om klacht in te dienen, omdat ze inderdaad te maken hebben met intimiderende huurders. Een verhuurdersinspectie kan ervoor zorgen dat verhuurders, die zich misdragen beboet worden en wat de SP betreft zelfs onteigend, als we daar naartoe kunnen zou dat een groot, groot, grote stap vooruit zijn. Voorzitter, voorstel 9, we moeten overgaan naar individuele huurcontracten, dus dat je niet als studentenhuys of jongerenwoningen, 4 mensen in een huis hebben, waarbij 1 iemand de huur moet innen namens de huisbaas. Nee, iedereen moet een individueel huurcontract krijgen, het gebeurt per 1 januari in Amsterdam, kunnen we hier zo invoeren. De vrije huursector, een goed plan van de Partij van de Arbeid om die hoge huren te gaan beperken. De SP stelt het maximum op 900, 900 euro per maand, we zouden graag van het college willen horen wat ze daaraan gaat doen en wat de meningen daarover is, dan moeten er ook echt meer betaalbare koopwoningen komen. Als je nu kijkt in de stad waar de woningen worden verkocht en ik noem maar even

de rand van de Oosterpark, waar ik bij de Florajade, ik kan geen gezin bedenken die daar de woningen kan kopen. Die woningen zijn hartstikke duur, de huur is daar heel erg hoog, maar ook de kooprijzen zijn echt absurd duur dan een woonplicht moet worden ingevoerd, ben ondertussen bij 12, dat moeten we niet alleen gaan onderzoeken, dat moeten we gaan doen. En tot slot, misschien een beetje een bijzondere, maar we hebben de afgelopen jaren de regel gehad dat we een compacte stad willen zijn, dat kan, en als ik de cijfers bekijk en wat er nodig is aan aantal woningen en wat er gebouwd gaat worden de komende tijd, dat is dat best indrukwekkend wat er gebouwd gaat worden, maar de vraag rijst wel hoe lang kunnen we volhouden dat we een compacte stad zijn en dan kun je inderdaad gaan bespreken in een nota hoogbouw, maar de SP wil ook heel graag voor de middellange en een langere termijn kijken welke gronden we buiten Suiker Unie terrein en het Eemskanaalzone nog meer zouden moeten en Hel 3, nog meer zouden moeten gaan ontwikkelen, omdat de vraag naar woningen in de stad Groningen, en ik heb het voornamelijk even over de stad Groningen op dit gebied, echt zal blijven toenemen en niet gaan afnemen, dank u wel.

00:32:21

Voorzitter: Dank u wel. De heer Rustebiel, D66.

00:32:26

De heer Rustebiel: Ja dank u wel voorzitter. Ja laatst las onze fractie een erg zorgelijk bericht op TV Noord. In de recente nieuwbouwplannen is 1 woning voorzien in een goedkopere segment, worden er 167 gebouwd in het middensegment en krijgt het dure segment er 766 woningen bij. De Rijksuniversiteit zei in dat bericht tegen TV Noord, de middenklasse kan in Groningen geen huis meer kopen, als ze niet zelf al een huis hebben. Het college refereert vooral aan doorstroming, bouwen in hogere segment maakt goedkopere woningen vrij. Dat is deels waar, maar als je nog geen eigen bezit hebt en nieuw bent op de woningmarkt, dan gaat het principe voor jou eigenlijk helemaal niet op. Jonge gezinnen trekken daardoor de stad uit en op termijn komt daardoor het principe van de ongedeelde stad wel onder druk te staan, want dat zal de samenstelling van wijken en straten veranderen. Dus wij hadden eigenlijk in dit meerjarenplan wonen van het college veel aandacht verwacht voor het middensegment. Mijn fractie weet natuurlijk ook dat het heel erg lastig is om invloed te hebben op projectontwikkelaars die huizen bouwen in een stad, maar goed het begint wel bij eigen ambities en opvattingen. Via anterieure overeenkomsten of misschien bij grondprijzen zijn er vast wel gesprekken mogelijk, want we praten ook met ontwikkelaars en bouwers over natuurinclusief bouwen, bijdrage aan openbare ruimte, dus dit gesprek kan volgens ons prima gestart worden.

00:33:38

Voorzitter: Meneer Rustebiel, de heer Dijk.

00:33:40

De heer Dijk: Voorzitter, hoor ik nou D66 pleiten voor harde voorwaarden en afspraken bij bouwers als zij grond gaan ontwikkelen, want dat zou dus echt een nieuwe insteek zijn waar ik heel positief verrast over ben.

00:33:52

De heer Rustebiel: Ik zou graag willen dat het begint bij dat het college stevige ambities

formuleert op gebied van bouwen voor het middensegment en dan kunnen die gesprekken misschien plaatsvinden en misschien moet het ook wel dwingend, wij willen overal wel over nadenken, maar het begint wel even bij een wat duidelijker verhaal van het college wat de inzet is voor het middensegment. Ja natuurlijk is uitbreiding van het sociaalsegment ook belangrijk en wij zijn er ook wel trots op dat.

00:34:13

Voorzitter: U was nog niet helemaal klaar, de heer Dijk heeft nog een aanvullende.

00:34:17

De heer Dijk: Ja voorzitter, de ambities stellen en het gesprek aangaan, ik geloof eerlijk gezegd dat het college die ambitie best wel heeft en dat ze het gesprek ook best aan wil gaan, maar ontwikkelaars hebben natuurlijk wel.

00:34:27

Voorzitter: Wilt u wel kort wel, niet een hele visie, maar een korte vraag graag.

00:34:30

De heer Dijk: Euro's in de ogen, maar hoe denkt u dat gesprekken ertoe zullen leiden dat ook echt gebeurt wat er gebeuren moet?

00:34:36

De heer Rustebiel: Nou kijk, als de grond van de ontwikkelaars is, dan is het lastig, maar als de grond van de gemeente is, dan ben je natuurlijk zelf aan de bal om voorwaarden te stellen over welke ontwikkeling je daar wel of niet wenst en dat is allemaal niet makkelijk en ik weet dat de praktijk heel erg weerbarstig is, maar wij zien wel dat de nood nu aan de man is in de stad. Ja, uitbreiding van sociale segmenten, natuurlijk heel belangrijk, een uitstekende inzet van het college, ook met de prestatieafspraken, maar goed het is een doelgroep, die relatief niet voor iedereen is en daarom vinden wij het belangrijk dat het middensegment meer aandacht krijgt. En wij vinden ook dat het college wel veel aandacht heeft voor alternatieve woonvormen, zoals bijvoorbeeld Tinyhouses en woonboten. Natuurlijk is het leuk dat vrijgevochten types een plek hebben in de stad, maar we hebben liever dat de ambtelijke inzet meer gericht wordt op de wat grotere groep, die echt hulp van de gemeente kan gebruiken, want dat geldt voor mensen die in Tinyhouses willen wonen of op een woonboot, ja die hebben helemaal niet perse de gemeente heel erg nodig. Dus laten we de accenten wat verleggen en daarom was onze vraag aan het college, kunnen wij in de Woonvisie stevige ambities voor het middensegment verwachten.

00:35:39

Voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik vervolgens het woord geven? Mevrouw Moorlag van de ChristenUnie.

00:35:47

Mevrouw Moorlag: Ja bedankt voorzitter. Voor ons ligt het Meerjarenprogramma Wonen en wat de ChristenUnie betreft is het een mooi programma. We hebben het idee dat er aandacht wordt geschonken aan de juiste zaken. Er wordt vaak gesproken over sociale huur en we zien ook dat het steeds beter mogelijk lijkt om de norm van 30 procent sociale huur te bereiken. Dit is een goede zaak. De afspraken die hierover gemaakt worden met de woningcorporaties zien er veelbelovend uit. We lazen dat er gekeken gaat worden naar het opnemen van 30 procent sociale huur in bestemmingsplannen en we wachten dit met

interesse af en horen graag wanneer hier vorderingen in zijn. Het stuk beschrijft ook weer een kwetsbare groep binnen de sociale huur. Jongeren en alleenstaande gezinnen blijken het vaakst betaalproblemen te hebben. Er wordt gestreefd naar het beter toewijzen van een passende woning. Dit is een mooi streven. De ChristenUnie vraagt zich wel af of het haalbaar is. We horen dat het erg lastig is om onder de hoogste sociale huurnorm te bouwen, gezien de huidige bouwkosten. We maken ons zorgen om juist deze kwetsbare groep binnen de sociale huur. Zorgt het feit dat er voornamelijk bijgebouwd worden binnen het hoogste segment er niet voor dat er minder betaalbare woningen zijn voor juist deze kwetsbare groep. We willen vragen aan het college dit goed in de gaten te houden en wanneer nodig is hier ook in te grijpen. De gemeente wil zich inzetten voor bijzondere woonvormen en ze zijn hierover ook in gesprek met wooncorporaties. Het is mooi dat de gemeente deze houding heeft. We merken nog altijd wel dat wanneer we in gesprek zijn met mensen, die een gemengde woonvorm zouden willen realiseren, dat het proces lastig blijft. Voornamelijk de verbinding tussen de technische harde kant en de sociaal zachte kant, lijkt hierin lastig te vinden we vragen het college hier scherp op te zijn en zouden graag nog eens verder in gesprek willen over mogelijkheden die binnen dit gebied liggen. Dank u wel.

00:37:43

Voorzitter: Fijn dank u wel, De heer van der Laan en daarna, de heer van der Laan, Partij van de Arbeid.

00:37:49

De heer van der Laan: Hartelijk dank voorzitter. Het aantal woningen in de gemeente Groningen stijgt. In de afgelopen 2 jaar zijn er ruim 2.000 woningen bijgekomen. Dat is hartstikke goed, alleen het is op dit moment natuurlijk lang niet genoeg om aan de alsmaar groeiende vraag tegemoet te komen. Stadsblog Sikkom schrijft hierover uitpuilende wachtlijsten, meer dan honderd reacties per woning en prijzen die door het plafond schieten. We raken nu al geconfronteerd met excessen, zoals het opbieden om een woning te mogen huren en platformpjes die mensen laten betalen, die naar een woning zoeken, terwijl die platforms zelf alleen maar gebruikmaken van gratis bronnen, nepperij dus. Wij zijn altijd voor bouwen geweest, dat zijn we allemaal hier, maar wat ons betreft moeten we nu ook echt gaan ingrijpen in de woningmarkt, om ervoor te zorgen dat we de schaarse beschikbare woningen op een eerlijke manier verdelen. Wat ons betreft beginnen we daarmee door in het kader van de Woondeal aan de Minister het verzoek te doen om een pilot te mogen voeren hier in Groningen, dat we de geliberaliseerde huurgrens verhogen naar 1.500 euro. We zien dat er eigenlijk veel te veel geld wordt gevraagd voor appartementen en als je boven de liberaliseringsgrens zit van 720 mag je eigenlijk vragen wat je wil. Dat is wat ons betreft niet eerlijk. We hebben hiervoor wel de hulp van de Minister nodig, dus we willen de wethouder vragen om dat verzoek, in het kader van de Woondeal, te doen aan de Minister van Binnenlandse Zaken. Ten tweede invoering van een woonplicht, onderzoek loopt. Ten derde oprichting van een steunpunt Huren, naar aanleiding van ons Initiatiefvoorstel. We lazen in de Brief dat het college dat gaat uitwerken en bij de Woonvisie presenteert, dus daar zijn we benieuwd naar. Dan energiearmoede. De belasting op gas is bij het invoeren van dit nieuwe jaar gestegen. We maken ons zorgen om huurders, die in de knel komen, die niet meer rond kunnen komen, door de stijgende energielasten. We willen het college ten eerste vragen van, is het college van mening dat zij

de problematiek rondom betalingsproblemen en energiearmoede voldoende in kaart heeft. En ten tweede, wat het college gaat doen om ervoor te zorgen dat de verduurzaming en de baten die hieruit voortkomen, terecht komen bij de groep die het het meest nodig heeft. En dan rond ik af. Ik sluit me graag aan bij de vraag van GroenLinks ten aanzien van hoogbouw. Ik schrijf graag mee met de SP daar waar het gaat om de bescherming van Monumenten en ik sluit me ook aan bij de vraag van D66 over de mogelijkheden om meer goedkope koopwoningen in Groningen te realiseren. Dank u wel.

00:40:21

Voorzitter: Fijn, dank u wel. Dan geeft ik nou het woord aan mevrouw de Vries van de VVD.

00:40:24

Mevrouw de Vries: Dank u wel. Ik wilde even beginnen met een vraag. We hebben in mei 2019 ook een Meerjarenprogramma vastgesteld tot 2022 en nu weer tot 2022 en vrijwel het hele programma bestaat uit exact dezelfde tekst. En je kan je best doen om de verschillen te ontdekken, maar kunnen we dan niet gewoon de volgende keer verwijzen naar het vorige programma en dan gewoon in 3 A4'tjes aangeven wat er veranderd is, want dat scheelt voor de ambtenaren een hoop tijd en voor ons ook een hoop leeswerk. Nou dan de inhoud van dit Meerjarenprogramma. De kern is wat ons betreft, er is een tekort op de hele woningmarkt, in alle segmenten, daardoor krijg je problemen, zoals met particuliere beleggers, die woningen opkopen, waardoor starters achter het net vissen. En natuurlijk moeten we kijken naar het oplossen van die problemen en het aanpakken van excessen, maar wat de problemen echt oplost is bouwen en dat doen we, wat ons betreft, nog steeds te weinig, dus daar willen we de focus op hebben. Daarom hebben we nog een aantal vragen voor de wethouder. De eerste is dat in der verouderde afspraken met de Regio Groningen-Assen is afgesproken, dat we als gemeente jaarlijks 600 woningen mogen, met 600 woningen mogen groeien. Nou dat is natuurlijk niet meer realistisch, dus wij zijn benieuwd hoe er in de Regio momenteel gesproken wordt over het woningtekort en hoe we dat als Regio met elkaar op kunnen lossen. De tweede is dat we in het programma van 2019 lezen dat er in de komende jaren, tot 2030, 20.000 woningen bij moeten en in het huidige programma gaat het ineens nog maar over 15.000. Hebben we dan ineens 5.000 minder woningen nodig? En zo ja, op basis waarvan is dat bepaald? De derde vraag is dat we in het vorige programma lezen, dat we eind 2019 het Voorontwerp Bestemmingsplan en andere stukken voor het Suikerfabriekterrein zouden ontvangen. Nou heeft de wethouder daar in de vorige Commissievergadering wat over gezegd en er was iets met een taxatie, waardoor we die stukken niet vast hoeven te stellen, maar volgens mij moeten we uiteindelijk natuurlijk wel een Bestemmingsplan vastgesteld worden kan de wethouder daar iets over vertellen. Vierde vraag is dat de planning volgens het programma van 2019 was om in 2020, dus dit jaar, 3.530 nieuwe woningen te bouwen. En als we nu in het programma kijken, dan zijn er ineens nog maar 3.000 woningen. Gaan we dan ineens ruim 10 procent minder woningen realiseren dit jaar? Kan de wethouder dat uitleggen en kan hij ook uitleggen wat hij gaat doen om dat op te lossen. De laatste vraag de vijfde is in algemene zin over een vertraging van nieuwbouw. Er worden in programma 2 redenen voor gegeven, vereiste verkooppercentages en vergunningprocedures. En we willen graag weten of de wethouder ons 1 project kan noemen, 1 concreet project in Groningen, waar we vertraging hebben opgelopen door een gebrek aan verkoop. En de tweede is de vergunningprocedure, dat is

natuurlijk wel een risico, maar daar kan de wethouder gelukkig wat aan doen. Wat gaat hij doen om belanghebbenden en belangengroepen voor de planontwikkeling beter te betrekken, zodat we minder vertraging oplopen en is hij ook bereid om hier intensiveringsmiddelen voor in te zetten? De conclusie is wat ons betreft dat er nog steeds relatief weinig geld naar het faciliteren van groei gaat terwijl dit toch echt de grootste uitdaging is en we hopen dat de wethouder die uitdaging serieus blijft nemen.

00:43:31

Voorzitter: Fijn dank u wel. Meneer Rustebiel u heeft nog een vraag aan mevrouw de Vries?

00:43:36

De heer Rustebiel: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, D66 is benieuwd of als wij zeg maar de groei meer zijn gang laat gaan of u dan niet de zorg van D66 deelt, dat we vooral heel veel dure woningen erbij krijgen en dat er eigenlijk een wat steviger inzet mag zijn voor de woningen in het middensegment, deelt u die zorg?

00:43:51

Mevrouw de Vries: Ja, die zorg delen we zeker. Wij vinden ook dat er echt stevig inzet moet zijn op het middensegment.

00:43:58

Voorzitter: Wie kan ik verder het woord geven? De heer de Haan van het CDA.

00:44:03

De heer de Haan: Ja dank u wel voorzitter. Voorzitter, mijn fractie kan zich grotendeels vinden in dit Meerjarenprogramma en we zijn er ons van bewust dat er ook nog een nieuwe Woonvisie verschijnt, maar toch hadden we gehoopt dat er een aantal onderdelen wat meer aandacht zouden krijgen en die zou ik graag aanstippen. Ten eerste mist het CDA wat meer specifiek Beleid op de woonbehoefte van ouderen. Het lijkt nu vooral te gaan over wonen en zorg, maar er zijn veel meer ontwikkelingen, bijvoorbeeld nieuwe woonvormen, waarbij ouderen gezamenlijk gaan wonen en hier vaart achter zetten lijkt ons een goed idee voor deze initiatiefnemers, maar ook omdat dit weer zorgt voor extra doorstroming. Daarnaast vinden wij de tekst over bouwen in de dorpen, Haren en Ten Boer daarbuiten gelaten, die vinden we wat behoudend. Er kunnen toch in samenspraak met de dorpen toch wel gekeken worden naar kleine uitbreidingsplannen, bijvoorbeeld kijk naar een dorp als Thesinge, een dorp met een klein dorpschooltje wat onder druk staat, de leefbaarheid staat onder druk, de verenigingen daar, er komen steeds minder gezinnen te wonen. Wij zijn benieuwd of er toch niet gekeken kan worden of eventueel dat soort dorpen ook uitgebreid kunnen worden. Daarnaast vraagt onze fractie zich af, een beetje aansluitend bij de vragen van de VVD, en ik begin nu wat over mijn cijfers te twijfelen, maar vraagt mijn fractie zich af of we nou echt wel goed op schema lopen met de bouw van nieuwe woningen en de planning voor de komende 10 jaar. We lezen dat we in 2030 15.000 extra woningen moeten hebben in onze gemeente, maar het tempo is 600 per jaar, met uitzondering van de eerste paar jaar wanneer er 3.000 woningen opgeleverd gaan worden. De vraag van mijn fractie is, komen we dan wel aan de benodigde woningen en waarom wordt er in dat licht bijvoorbeeld niet de ontwikkeling van de held sneller opgepakt? Tot slot een vraag over het opzetten van een stedelijk fonds, waaruit noodzakelijke investeringen gefinancierd kunnen worden. Dit is toch precies waar het SIF voor is, dit zou gevuld moeten worden vanuit de grondexploitaties.

Waarom lezen we nu in dit programma dat er een extra fonds nodig is of begrijpt mijn fractie dat verkeerd? Dank u wel.

00:46:12

Voorzitter: Fijn dank u wel. Wie kan ik volgens het woord geven? Mevrouw Sloot van Stadspartij.

00:46:17

Mevrouw Sloot: Voorzitter dank u wel. Nou, een aantal vragen zijn al gesteld, dus ik ga gewoon maar met de deur in huis vallen. Vanaf dit jaar, 2020, mag er, volgens een oude Raadsafpraak in Haren, gesproken worden met de RUG, met betrekking over eventuele ontwikkeling van de RUG-gronden Biotop, Biologisch centrum en de Hortus. Is het mogelijk om daarbij in een zo vroeg mogelijk stadium de Raad toch een stukje invloed te laten uitoefenen, waarbij bijvoorbeeld de Hortus behouden kan blijven, want wij weten dat mensen in Haren dat heel graag zouden willen en wij denken dat het voor de hele gemeente gewoon een goede trekpleister is, die behouden zou moeten blijven. Verder vragen wij ons af of er, als er nog niet gesproken zou zijn met de RUG over dit gebied, of er dan in ieder geval wel gesproken is over een Oost-Westverbinding, om de druk op Haren-Noord, waar enorme behoefte is aan een andere ontsluiting, om die op te lossen, want dat kan alleen middels een Oost-West-ontsluiting. Wij hebben vorig jaar gevraagd aan u, met betrekking tot planningslijsten over de nog te bouwen huizen in Haren, u had het toen over dat het er nog 500 moesten zijn. Ik heb uiteindelijk ook een mail ontvangen waar die 500 waren onderbouwd, alleen ze kloppen niet. U refereert er aan de oorspronkelijke Regio-afspraken uit 2014, een totaal aantal van 768, maar alleen al in Oosterhaar zijn er al 500, sorry in Haren-Noord zijn er al 553 gerealiseerd, nu nog maar 60. De Westerholm en Zinn vallen daarbuiten, omdat dat zorg betrof, dus wij zijn heel erg benieuwd waarom er nu nog 500 over zijn en waar die dan gebouwd gaan worden en is het dan mogelijk om de Raad die planningslijst te laten inzien of toe te zenden, een up-to-date planningslijst. Ten aanzien van de vraag, ten aanzien van de opmerking over senioren en ouderenwoningen sluiten we ons graag aan bij het CDA. Ten aanzien van de prestatieafspraken vroegen wij ons af of het mogelijk was om in de toekomst vooraf het tekenen van de prestatieafspraken in Commissieverband of Raadsverband, deze met de Raad te bespreken. We weten dat het een Collegemandaat is, maar we denken dat het goed zou zijn, omdat we dan ook mensen kunnen laten inspreken op zo'n moment en dat we toch als Raad misschien enigszins zouden kunnen sturen, als wij dat zouden wensen. In Haren was dit een goed gebruik en in het Collegeprogramma staat dat jullie willen leren van de dorpen. Ten aanzien van de andere prestatieafspraken, het bouwen van de sociale woningbouw. In Glimmen wordt al een hele tijd gewacht op een oplossing voor de Dennenlaan. Woonborg heeft geen geld. Wat kunnen wij als gemeente daaraan doen, want daar is een enorme behoefte aan, daar is plek en daar is de mogelijkheid. Dan zouden wij graag willen weten hoe het zit met de zorg, die de woningcorporaties hadden, ten aanzien van de 900.000 Euro extra OZB, die zij moeten betalen en hoe die eventueel wel of niet worden doorberekend aan huurders. Zij hebben aangegeven indertijd dat ze daardoor minder kunnen bouwen. Wat zijn daar de afspraken over, die we met hen concreet kan maken voor de komende tijd, want dat vinden wij wel een zorg. Dan heb ik nog 1 vraag en dat betreft toevallig ook Glimmen, maar dat betreft een ontwikkeling, dat is de Oude Kapel aan de Beukenlaan, daar is, al tijden ligt daar een plan, er

wordt niet gebouwd en ja, daar komen toch allemaal extra woningen bij, weliswaar in een wat duurder segment, maar goed, dan kunnen mensen uit de goedkopere woning misschien weer gaan verschuiven en dat zou wel, dus misschien kunt u daar wat over zeggen, waarom daar nog steeds niet is gebouwd. En dat waren mijn vragen.

00:50:32

Voorzitter: Fijn, dank u wel. Wie kan ik vervolgens het woord geven? Mevrouw Berenschot Student & Stad.

00:50:39

Mevrouw Berenschot: Ja, voorzitter, dank u wel. En dank aan het college voor deze uitgebreide stukken. Mijn fractie kan zich vinden in de speerpunten, zoals gesteld door het college en we zijn met name te spreken over de inzet op sociale- en middenhuur, waar wij nog wel veel uitdagingen zien. Onze fractie heeft nog wel een aantal vragen over verschillende onderwerpen. Allereerst wordt in het Meerjarenprogramma Wonen aangegeven, dat de druk op de beschikbaarheid van sociale huurwoningen toeneemt, onder andere door de grote groepen jongeren en kwetsbare doelgroepen, die we in de gemeente een plek willen geven, daarom zouden wij nogmaals aandacht willen vragen voor het Ontkameringsbeleid, waarbij particuliere huiseigenaren worden gestimuleerd bestaande kamers om te zetten naar grote appartementen. Tegelijkertijd worden er namelijk weinig tot geen onttrekkingsvergunningen meer gegeven en uit het stuk blijkt dus nu dat grote groepen jongeren bijdragen aan de druk op de markt voor sociale huur. En dus daarbij onze vraag nogmaals aan het college waarom dit Beleid wordt gehanteerd. Verder wordt er aangegeven dat op de Zernike Campus jongerenhuisvesting gerealiseerd gaat worden, mijn fractie staat achter het idee, maar zou dan graag zien dat hier niet alleen maar jongeren gehuisvest gaan worden om zo ook ongedeelde stad te krijgen.

00:51:42

Voorzitter: Meneer Dijk heeft daar een vraag over mevrouw Berenschot.

00:51:45

De heer Dijk: Voorzitter, ik weet dat Student & Stad ook niet onder een steen heeft geleefd, maar als u zegt van ja we moeten weer onttrekkingsvergunningen gaan verlenen, oftewel we gaan huisjesmelkers weer meer ruimte geven om jongeren uit te buiten, wat voor voorwaarden zou u daar dan aan gaan stellen? Ben ik toch nieuwsgierig naar, want ik weet dat u dit standpunt nooit gaat loslaten, dus dan ben ik toch even nieuwsgierig, zegt u gewoon hoppatee, de vergunningen gaan verstrekken en we zien wel, of zegt u nou er moeten een aantal voorwaarden aan worden gesteld.

00:52:08

Mevrouw Berenschot: Nou volgens mij heb ik nooit gezegd dat ik wil dat er meer onttrekkingsvergunningen uitgegeven gaan worden. Ik heb het gehad over bestaande huizen waar kamers worden weggehaald, er komen uiteindelijk minder kamers, dat zorgt voor jongeren, die dan uiteindelijk op zoek gaan naar sociale huurwoning, meer druk op de sociale huurmarkt, dat staat ook in dit stuk, daar heb ik het over.

00:52:29

De heer Dijk: Oke, dus als ik het goed begrijp is het standpunt van Student & Stad niet meer dat we onttrekkingsvergunningen niet meer hoeven te gaan verstrekken, want dat zei u

namelijk vroeger altijd, dat we moesten ophouden met het verbieden van het verlenen van vergunningen voor kamerverhuur, maar dat heeft u nu losgelaten?

00:52:48

Mevrouw Berenschot: Sorry kunt u die vraag herhalen?

00:52:51

Voorzitter: Misschien kun je.

00:52:52

De heer Dijk: U zei eerder altijd dat u het Beleid van de gemeente niet goed vond en dat u vond dat er weer kamerverhuurvergunningen moest worden verstrekt. En als ik nu naar u luister dan zegt u dat dat niet meer, dat dat niet meer zo is, dat u, het niet meer hoeft.

00:53:05

Mevrouw Berenschot: Nou daar heb ik helemaal niks over gezegd, dat is een heel andere discussie, we hebben het nu over bestaande onttrekkingsvergunningen, waar een x aantal kamers is daar komen uiteindelijk minder kamers door dit Beleid en die jongeren, die dan dus uit die kamers komen, die gaan de sociale huurmarkt op. Daar heb ik het over, ik heb het niet over onttrekkingsvergunningen gehad. Waar zat ik ook alweer. Als volgende wordt er aangegeven dat er weer gaat worden ingezet op goed verhuurderschap en de uitvoering van het nieuwe vergunningsstelsel voor kamerverhuur. Ons is ter ore gekomen dat er weinig meldingen binnen komen, wij zouden dus graag een update ontvangen over hoe het daar nu mee staat en wat de reden kan zijn dat er weinig meldingen komen. Dan zegt het college te willen verduurzamen, wat wij een mooie doelstelling vinden, echter lijkt er nu waarschijnlijk veel gesjoemeld te worden met energielabels op de huurmarkt. Onze vraag aan het college is dus in hoeverre er goed zicht is op welke panden verduurzaamd moeten worden en of dat dan vervolgens ook daadwerkelijk gebeurt. Graag reactie van de wethouder. Als laatste wil ik me wel graag nog aansluiten bij de SP, wat betreft het instellen van individuele huurcontracten voor panden waar kamers worden verhuurd. Dank u wel voorzitter.

00:54:13

Voorzitter: Fijn, dank u wel. Wie kan ik vervolgens het woord geven? De heer van Kesteren.

00:54:19

De heer van Kesteren: Dank u wel. Voorzitter, de PVV is voor het inzetten van wat het college al doet op goede en betaalbare woningen, hebben wij wel vertrouwen in, maar als ik dan lees dat er ook sprake is van een Bezuinigingsopgave, ja, dan moet ik toch opmerken dat dat, wat mij betreft en wat ons betreft, niet aan de orde is, omdat naar onze idee het geld ook verkeerd wordt uitgegeven, bijvoorbeeld Paddepoel van het gas af en andere dure en contraproductieve duurzaamheidsprojecten, die toch ervoor zorgen dat dat een belemmering is op de woningmarkt en vooral voor nieuwbouw. Heb ik nog een aantal vragen, want die projecten, de zogenaamde WGP-projecten, Weggegooid Geld Projecten, daar moeten we eigenlijk mee kappen. Nog een aantal vragen. Wat verstaat het college onder een realistische route naar een CO₂-neutrale woningvoorraad? Nou ja ik, de PVV vindt er weinig realistisch aan als het om, als betaalbaarheid leidend is, zoals wordt gezegd. En dan wil ik er ook op wijzen dat vergelijkbaar Beleid elders in Nederland mislukt is en Groningen gaat dat nog eens eventjes dunnetjes overdoen. Ja, daar zou ik graag uitleg van willen hebben van het college, wat het college bezielt en waarom men de illusie heeft dat

het in Groningen wel zou kunnen slagen. Ik sluit mij aan bij de VVD, die zegt bouwen, bouwen, bouwen, maar ja, dan krijg je weer het fenomeen, die papieren, de gecreëerde papierenwerkelijkheid, stikstofwerkelijkheid, ja die gooit dan weer roet in het eten. Heeft het college daar ook een idee over? Kijk, de intentie van het college is goed, dat men wil bouwen en veel woningen beschikbaar wil laten komen voor een grote groep mensen in deze gemeente, maar ja, er zijn allerlei oorzaken, dat dat toch belemmerd wordt en dat is dat Duurzaamheidsbeleid en ook die absurde stikstof regels. Dank u wel.

00:56:44

Voorzitter: Dank u wel. Wie kan ik vervolgens het woord geven? Mevrouw de Wrede van Partij voor de Dieren.

00:56:57

Mevrouw de Wrede: Ja, dank u wel voorzitter. Geld is tegenwoordig geen smeerolie meer in het uitruilen van goederen en diensten, zoals het ooit begon, maar eigenlijk een spaak in het wiel van het maatschappelijk leven, zoals bijvoorbeeld in het geval van de huizenbeleggers. Gelukkig heeft dit de aandacht van het college en de Partij voor de Dieren staat achter oplossingen, als Woonplicht of uitbreiding van het puntensysteem, om hier iets aan te doen. Het college zet in op middenhuur, kom je uit op prijzen soms van 1.200 Euro voor een tweekamerappartement. De Partij voor de Dieren vindt dat wel erg veel geld en denkt dat dat voor weinig mensen haalbaar is en wij willen graag een volledige inzetten op sociale huur. Kan de wethouder, die toch een rood hart lijkt te hebben, hier niet iets aan doen, aan dit streven? Het CDA vroeg zonet aandacht voor bouwen in de dorpen. Bij een Dorpensisie-avond in Ten Boer, wethouder Jongman was daar ook bij en de Partij voor de Dieren dus ook, vertelde een jongere dat hij eigenlijk, net als veel vrienden van hem, wel graag in Ten Boer zou willen blijven, maar vanwege het gebrek aan huurwoningen naar de stad verkaste en ja, hij wou dat graag anders en ik denk dat dat een terechte vraag is, kunnen we ook in de dorpen wat meer huizen bouwen. Wat we hebben gezien, in het afgelopen jaar, is dat ook bij bouwprojecten weer veel groen is verdwijnen, ondanks alle mooie ambities. De Partij voor de Dieren en GroenLinks en vandaag was de Partij van de Arbeid er ook bij, die zijn bezig met een Initiatiefvoorstel natuurinclusief bouwen. We lezen hier in het Raadsvoorstel ook dat het college daaraan zit te denken, nou dat komt dus hartstikke goed uit, dus hopelijk kunnen we daarin wat bereiken de komende jaren. Het is wel duidelijk dat het nog wel anders moet. Via de mail kregen we zonet allemaal nog een vraag van iemand, onder andere over slakkenhuizen. Alleen al vanwege de prachtige term verdient dit natuurlijk toch de aandacht, speciale huizen van mensen die niet permanent op één plek kunnen blijven, maar een enorme innerlijke behoefte hebben om wat rond te dwalen. Kan het college daar iets over zeggen, is dat bekend? Verder staat in het stuk toch nog steeds een inzet op meer studenten.

00:59:41

Voorzitter: Mevrouw de Wrede, u heeft nog een vraag van de heer Rustebiel.

00:59:44

Mevrouw de Wrede: Oh.

00:59:45

De heer Rustebiel: Is het nou, sorry hoor, maar is het nou werkelijk de bedoeling dat het

college zich gaat bemoeien met de innerlijke behoeften van deze mensen met hun slakkenhuisjes, of zouden we ons beter kunnen focussen op de belangrijkste doelgroepen, die nou in de knel zitten in de woningmarkt?

00:59:58

Mevrouw de Wrede: Nou, meneer Rustebiel, ik geloof best wel dat D66 een partij is die graag.

01:00:03

Mevrouw de Wrede: ... aandacht besteed aan mensen met een meer dan gemiddeld inkomen maakt de partij voor de dieren en gelukkig ook andere politieke partijen van mening dat een gemeentelijk college ook oog moeten hebben voor de zwakkeren in de samenleving en dus ook voor mensen die vanwege psychische problemen, er niet zo goed tegen kunnen om continu op één plek te wonen, maar behoefte hebben aan een mobiele woning. Wij willen dus geen inzet op meer studenten. Wij vonden de opmerking van de SP over ..

01:00:35

Voorzitter: Mevrouw de Wrede; de heer van der Laan heeft toch nog een vraag..

01:00:39

De heervan der Laan: Even een vraag ter verheldering, want ik hoor mevrouw de Wrede praten over slakkenhuisjes, maar bedoelt u ...heeft u het bij mobiele woningen dan over woonwagens of moet ik dan aan een andere woonvorm denken? Pipowagens en..?

01:00:52

Mevrouw de Wrede: Daar heb ik geen antwoord op, maar ik hoop dat het College daar wat duidelijkheid over kan bieden.

01:01:01

Mevrouw de Wrede: Wordt vervolgd. De opmerking van de SP over het verplicht stellen van individuele huurcontracten voor studenten vonden wij een hele goeie. Daar horen we graag wat meer over. Dan de kwaliteit van de huisvesting van jongeren zou omhoog moeten. Omdat er nu vaak sprake is van onzelfstandige kamerverhuur. Wij krijgen wel een beetje de associatie dat je dan in plaats van nog een redelijk betaalbare kamer in een huis waar je met zijn allen dan een keuken en toilet deelt - wat eigenlijk heel gewoon is in je studententijd, dan kan het toch allemaal nog wel - dat je dan wel een groot aanbod krijgt van hele dure zelfstandige appartementen die toch voor veel studenten in de praktijk onbetaalbaar zijn. En die weer kunnen leiden tot misschien toch een tekort. Graag nog wat toelichting van de wethouder op dat streven, want dat had niet gelijk onze instemming. En tot slot; ja, bijna tot slot; de compacte stad. Op zich mooi, maar ik hoorde net ook iemand anders erover. Het lijkt wel een beetje op z'n grenzen te lopen. En wat we nu zien natuurlijk, is dat die inbreiding ook ten koste gaat van het groen in de stad en van de ruimte die je nodig hebt om te leven, te zitten, te spelen, te sporten. Maar ook van het binnenstedelijk groen. De kleine steppingstones die niet zozeer in de stedelijke ecologische structuur horen. Ja, in hoeverre kunnen we ook wat verder inbreiden op industrieterreinen. Wat staat daar leeg? Is dat ook nog een mogelijkheid? En dan helemaal tot slot; in prestatie-afspraken die gemaakt zijn met woningbouw, met woningcorporaties, daar staat wel van alles in over de energietransitie, maar er staat niets in over groen terwijl natuurlijk ook de woningcorporaties heel veel

huizen hebben met tuinen en daar ook best wel veel in doen. Dus wij zouden heel graag willen dat het college in die prestatie-afspraken ook wat afspraken opneemt over dat tuinen niet gelijk worden leeggehaald als er een verhuurder vertrekt en dat corporaties ook inzetten op groen en niet op verstening.

01:03:18

Mevrouw de Wrede: Fijn dankuwel. Dan wil ik graag de heer Mellies het woord geven.

01:03:27

De heer Mellies: Zoals de VVD al zei; het voelt wel een beetje als een déjà vu om zo snel al een nieuwe woonvisie vast te moeten stellen. Naast het gebruikelijke betoog tijdens het jaarverslag. Kort, maar krachtig. We hebben er oprecht veel vertrouwen in dat er rap wordt bijgebouwd voor een diverse groep mensen. Ten aanzien daarvan staan wij achter de visie zoals deze voorligt. Niks nieuws. Wel viel ons een onderdeel op waar we graag meer uitleg over zouden willen hebben, want er staat; van de 120 meldingen van overtredingen van de verhuurdersvergunning van studentenkamers wordt er niet gezegd of er al maatregelen zijn getroffen. Dan wordt er verdedigd dat het toch moeilijk blijft om bewijsmateriaal te verzamelen om actie te ondernemen. Heel concreet zien we dus van de 120 meldingen niet terug dat er daadwerkelijk vervolgstappen zijn genomen. Zijn deze wel genomen of missen we dan toch ergens de daadkracht van onze zijde? Moeten we meer kunnen doen om meldingmakers de zekerheid te geven dat het doorzetten het verschil maakt. Immers 120 is een heel groot getal. En als daar niet één succes op te boeken is, dan biedt dat weinig hoop. Verder werd ook gezegd dat de piekopvang van internationale studenten niet geweldig geregeld was qua online communicatie. Nee sorry, dat voegen we zelf toe. Ik heb zelf nog gepoogd om nieuwe internationale studenten op weg te helpen. Maar zelfs ik - als inheemse Groninger - kon niet helemaal met zekerheid zeggen waar studenten opgevangen konden worden en hoe het aansluit op een vervolgvverblijf. Een website was er wel, maar gaf weinig zekerheid. Dit werd ook heel erg onderschreven door studenten die ik gesproken heb vlak na die tijd. Herkent de wethouder zich ook in deze signalen? Convenantpartners, lezen wij, zijn het niet eens met de noodzaak van piekopvang en zien liever een meer structureel aanbod. Wij ook. Maar niet zolang buitenlandse studenten niet vooraf zekerheid kunnen krijgen over hun verblijven in dit aanbod onder realistische, nette voorwaarden. Zolang dit nog niet in orde is, nemen wij ook aan dat de convenantpartners zich ook neerleggen bij de realiteit en zich blijven focussen op andere oplossingen. Verder hebben wij vooralsnog zorgen over het aanbod van urgentiewoningen. Hebben mensen die in een vechtscheiding liggen of om welke reden dan ook urgent uit huis moeten, hier in Groningen wel tijdelijk kans op een woning in onze gemeente? Ik kon niet zo snel terugvinden hoe het daar momenteel voorstaat en de onderliggende vraag; hoe lang de wachttijd daar ongeveer voor staat. Dankuwel.

01:05:52

Voorzitter: Dankjewel. Dan heb ik de indruk dat iedereen het woord gevoerd heeft of iedere fractie het woord gevoerd heeft, laat ik het zo zeggen. Dan geef ik nu het woord aan de wethouder die ik vraag om al deze papieren die hier nu liggen toch in een redelijk overzichtelijke tijd af te werken.

01:06:10

Wethouder: Ik ga het proberen, want ondanks dat de woordvoeringen compact waren, zijn

toch wel heel verschillende thema's aan de orde gekomen. Ik probeer daar zoveel mogelijk op te antwoorden. Er zitten ook een aantal vragen bij waarvan ik denk, die kunnen wellicht, qua het technisch karakter, die kunnen misschien nog in één beweging - als ik er niet aan toe kom - schriftelijk nog van een antwoord voorzien. Maar ik probeer zoveel mogelijk te beantwoorden. Eerst een aantal hoofdthema's die in het meerjarenprogramma aan de orde komen. Laat ik bij een procesopmerking beginnen. Een paar partijen hebben daarover opmerkingen gemaakt, van; "Ja, het lijkt wel heel erg op het meerjarenprogramma van een half jaar geleden. En ik denk dat dat ook geldt voor andere meerjarenprogramma's. Klopt. Dat heeft ook een beetje te maken met de tijdsritme wat we hadden. Het is wel een werkwijze die we al een tijdje hebben, he, dat we proberen elk jaar met een soort voortschrijdend inzicht de komende jaren de meerjarenontwikkelingen te beschrijven. Maar goed; ook het college zelf was bij het vaststellen van deze meerjarenprogramma's ook zelf tot de conclusie gekomen; misschien moeten we de volgende keer de meerjarenprogramma's aan het eind van dit jaar - als ze naar u worden gestuurd - aan de ene kant de zaken wellicht wat compacter maken - maar ook voor u wat inzichtelijk maken; "waar zitten nu de grote verschillen in?", zodat het ook - wat ook mevrouw de Vries min of meer suggereerde - zorgen dat voor u de behandeling ook wat scherper kan. Dus dat is een suggestie die we zeker mee zullen nemen. Daarnaast is het natuurlijk niet zo dat wij nu een woonvisie maken. Die woonvisie wordt voor dit jaar - voor een veel breder verhaal - wordt dit jaar wel gemaakt. En betekent ook heel veel opmerkingen die door u gemaakt zijn natuurlijk daar ook bij uitstek een plek krijgen. Bijvoorbeeld de 13 punten van de heer Dijkhof waarvan ik een heel groot deel, zeker nu alvast wel degelijk zullen aansluiten bij de manier waarop wij als college nu ook denken over de toekomst van de woningmarkt of liever gezegd de volkshuisvesting in onze stad en onze gemeente, dat is nog beter dan onze stad. Want om daar mee te beginnen; een paar keer is de term compacte stad gevallen. Het is natuurlijk niet alleen een compacte stad, maar ook compacte dorpen. En ik vond het wel interessant dat een aantal van u daar opmerkingen over maakte. Dat gaat eigenlijk nog veel verder dan natuurlijk alleen het woonbeleid. Maar van waar zijn op een gegeven moment nou de grenzen van die compacte stad? Om daar maar mee te beginnen. Aan de ene kant is er natuurlijk, zijn er in die stad, zijn er grenzen. In de zin dat je op een gegeven moment de ... even reagerend op mevrouw de Wrede; wat wij natuurlijk vooral ook doen is bouwen op industriegebieden en voormalige industriegebieden. Ik kan me niet heugen dat wij echt in parken of groen in de stad aan het bebouwen zijn. Juist niet. Het is juist ook gericht om dat groen en ook hun omgeving te behouden. Maar het kan - zeker als je op lange termijn kijkt - komt er een vraag van; ja, hebben we nog wel plek in de stad en zijn er uitbreidingsgebieden? Ook ~ tot het punt van heer Dijk, van; Wat daarna? Natuurlijk is dat de komende tien jaar wellicht nog niet aan de orde, maar je moet wel de komende tien jaar er over nadenken. Wat betekent dat in relatie tot de regio? Het zijn hele goede vragen die niet alleen in deze gemeente behandeld moeten worden, maar in een breder regionaal verband - en daar zijn we ook mee gestart - in het regionaal verband ook die discussie gaan voeren. Hoe ziet die regio Groningen/Assen er nu uit over zo'n twintig, dertig jaar. Wat betekent dat voor woningbouw? Wat betekent dat voor het verkeer. En wat betekent dat ook voor bijvoorbeeld economie en natuur. Dus die discussie komt zeker nog terug. En terecht dat die hier wordt gegarandeerd. En zoomen we echt in op de woningmarkt zelf, dan kunnen we rustig stellen dat we in Nederland en ook in Groningen te maken hebben met -

zoals velen zeggen - een wooncrisis. Er wordt echt - als je gewoon nu bijvoorbeeld moet beginnen met de koopmarkt - dan zien hoe weinig woningen op dit moment *défacto* worden aangeboden, te koop worden aangeboden, voor mensen op zoek naar een woning. Dan is het niet zo gek dat de prijzen van die te koop staande woningen steeds hoger worden. En dat zien we ook terug in bijvoorbeeld in de nieuwbouw. En de nieuwbouw zien we ook door bouwkostenstijging en allerlei ontwikkelingen - en blijkbaar kan de markt het dat aan - dat de prijzen daarvan toch al behoorlijk aan het stijgen zijn. Dat betekent ook, dat heeft ook tot effect dat de heer ~ ook terecht zei, dat met name in het middensegment, het koopsegment, betaalbare koopwoningen, zoals de heer van de Laan het noemde, dat daar als je ziet wat er op dit moment in nieuwbouw is, dat daar gewoon veel te weinig eigenlijk wordt aangeboden om te zorgen voor een gezonde werking van die markt. Natuurlijk in het hogere segment bouwen levert ook weer doorstroming op in de bestaande voorraad, maar ook - als het gaat om die nieuwbouw - zul je ook in de koopsector een breed aanbod moeten hebben. Je ziet dat dat zwaar onder druk staat. En om daar maatregelen te moeten nemen, zullen we moeten nadenken over een nieuwe maatregel om dat te doen en daar zullen we in de woonvisie ook uitgebreid op terugkomen.

01:10:24

Wethouder: Gaan we naar een sociale huur en ook naar het middenhuur-segment, de duurdere huur zeg maar, duurder dan 700 euro. Ook daar hebben we goede stappen de afgelopen jaren gezet. Na een aantal jaren groeit het aantal sociale huurwoningen weer, maar we zijn er nog lang niet. De beste manier om daar te zorgen dat het tempo erin blijft is met de woningbouwcoöperaties goede afspraken te maken. De investeringscapaciteit van de woningbouwcorporatie is er en ook de bereidheid om daarin te investeren is er. We hebben de afgelopen jaren een flinke inhaalslag gemaakt om ook locaties aan te wijzen waar corporaties kunnen bouwen. Maar als je over 3, 4 jaar kijkt, zie je dat het al weer knel gaat lopen, dus daar kunnen we nu wat aan doen. Natuurlijk doen we dat door coöperaties in nieuwe gebieden als de Stadshavens, maar ook de Suikerfabriek, stevige posities te geven. In tegenstelling tot heel veel nieuwbouwggebieden in het verleden. En ten tweede ook bij - met name in het zuiden van de stad en in de binnenstad - daar waar wij kunnen sturen, sturen wij er ook op dat de ontwikkelaars een substantiële percentage van 20 tot 30 procent of hoger opnemen in hun bouwplannen voor sociale huur. Hetzelfde kunnen we natuurlijk doen voor middenhuur en voor het goedkopere koopsegment en daar zullen we ook, bijvoorbeeld met een doelgroepenverordening - is een van de instrumenten waarmee we dat kunnen doen - komen we bij de woonvisie op terug, hoe we daar regels voor kunnen stellen. Kijken we verder, dan is een ander belangrijk thema op de woningmarkt. - daar hebben een aantal van u over gesproken; Ja, van wie is die stad? Van wie zijn die huizen nu eigenlijk allemaal? En wat is nou eigenlijk de positie van de huurder, van de koper op die markt? En met name als je in het huursegment kijkt en met name in het stedelijk gebied, dan zie je eigenlijk dat, door die enorme druk op de markt, door die, ja, laat ik het maar zo zeggen, soms wat op hol geslagen, misschien moet ik 'soms' gewoon weglaten, die op hol geslagen marktwerking, het effect is dat de huurder vaak aan het kortste end trekt. Als je in een sociale huurwoning zit, heb je nog wel iets aan huurbescherming of tenminste onder bepaalde prijs, zit je daarboven, bovendien de liberalisatiegrens, dan vervallen eigenlijk alle vormen van bescherming. Dus de suggestie, bijvoorbeeld van de PvdA, om te kijken; Zou je

dat omhoog kunnen trekken? Nou, op landelijk niveau moet dat zeker gebeuren. Het zou inderdaad best interessant zijn dat wij bijvoorbeeld op lokaal niveau daar via een experiment een voortrekkersrol in zouden kunnen spelen. Ik weet niet hoe groot die kans is, maar we zullen in het kader van de woondeal zeker gaan voorstellen aan het ... aan de minister. Dat is zeker een thema wat ook landelijk - niet alleen in de stad Groningen - maar zou kunnen helpen.

01:12:42

Wethouder: Terecht is ook aandacht gevraagd voor de positie van de dorpen op meerdere manieren en wat ik zelf al eerder heb aangegeven en wat in die woonvisie ook terug ga krijgen is dat we niet te rigide moeten omgaan met het idee dat in dorpen - waar misschien toch in het verleden het adagium was; er mag niks bijkomen, dat bepaalde dorpen best op een organische manier kunnen groeien. En dat moet bescheiden zijn, en dat moet niet tot leegstand leiden in de dorpen, maar er is best vaak ruimte voor een paar nieuwbouwwoningen erbij. Weliswaar ruimtelijk ook ingepast in het DNA van die dorpen. Ik denk dat we daar ruimte voor moeten geven. In Woltersum (?), in het kader van dorpsvernieuwing voeren we die gesprekken ook. Dus inderdaad de opmerking van het CDA bijvoorbeeld daarover, die kan ik wat dat betreft onderschrijven. Een andere opmerking van de heer De Haan over de positie van ouderen. Ook daar hebben we gezegd zal in de woonvisie - meer dan in het verleden - aandacht voor moeten zijn. Er zijn natuurlijk een aantal initiatieven die best aardig lopen. Ook als het bijvoorbeeld gaat om wooncoöperaties, bijvoorbeeld het Ebbingenhofje in het Ebbingenkwartier, dat hopen we dat het binnenkort ook gaat starten met de bouw. En Nobelhof heeft ook al een paar keer flink aan de deur gerammeld. We zijn met hun in gesprek op meerdere locaties. En ook in Garmerwolde; het Garmerheerd is een initiatief, waarbij we met senioren proberen iets van een wooncoöperatie op te zetten. Daarnaast zijn natuurlijk ook de coöperatie op dat gebied een aantal dingen aan het doen. Bijvoorbeeld Lefier heeft recent een prachtig woongebouwcomplex Atlantis en Lomborg gericht op senioren opgeleverd in de sociale huur.

01:14:10

Wethouder: Andere thema's die benoemd zijn; GroenLinks gaf aan de betekenis van - en ook Partij van de Dieren - natuur inclusief bouwen. Dat gaat eigenlijk over verschillende niveaus. Het begint natuurlijk op het hogere stedenbouwkundige niveau, dus dat je inderdaad op zo'n manier ontwikkelt, op z'n manier plannen maakt dat de natuur - als het gaat om leefbaarheid, maar ook de natuur op zich, maar ook thema's als klimaatadaptatie - zich als het ware helemaal integreert in het ontwerpproces. Niet alleen bij nieuwe ontwikkelingen maar ook juist in bestaande wijken. Maar ook op het niveau van bouwprojecten zelf. We zullen kijken of er bijvoorbeeld door middel van een puntensysteem of een andere manier dat veel steviger kunnen verankeren in de aanpak die we hebben.

01:14:48

Wethouder: Een aantal partij heeft ook gesproken over de verhuurdersvergunning. We zijn er de afgelopen jaren vooral stevig aan het inregelen van die vergunning. Er zijn inderdaad minder meldingen geweest dan voorheen, is ons beeld. Het kan zijn - en dat hopen wij natuurlijk - dat die verhuurdersvergunning ook een soort preventieve werking heeft, dat verhuurders zich wat beter gaan gedragen, maar dat kunnen natuurlijk niet op voorhand

bewijzen. Dus we zullen samen met het meldpunt meer bekendheid moeten geven aan het feit dat je misstanden kunt melden. En dat zorgt er ook voor dat wij gezamenlijk met andere informatie die we hebben, samen met justitie en politie een zaak kunnen opbouwen tegen verhuurders die over de schreef gaan. Maar wanneer het alleen al preventief zou helpen die verhuurdersvergunning, dan hebben al een hele belangrijke stap gezet.

01:15:34

Wethouder: D66 vroeg inderdaad stevige aandacht voor het middensegment. Net al iets over gezegd; ik denk dat we daar uitgebreid op terug moeten komen bij de woonvisie. En ik deel de zorgen van de heer Rustebiel, dat dit niet goed is dat we zo'n eenzijdig aanbod creëren in het nieuwwouwe segment. Ook al zorgt dat uiteindelijk voor doorstroming, maar dan nog is het niet oké.

01:15:57

Wethouder: Mevrouw Sloot stelde nog een aantal vragen over Glimmen en ook over over Haren of meer over Haren. Nou als het gaat om de locatie Biotoop Hortus. Daar zijn we nog in gesprek over mensen met de RUG. Die zijn zeker in gesprek met de RUG. Die gaan overigens niet zozeer over het programma wat er komt, maar met name over op welke wijze we daar in de toekomst eventueel een ontwikkeling van kunnen gaan doen. Maar in elk scenario - wat er ook gebeurt - ben ik het helemaal met mevrouw Sloot eens dat ~ vanuit u als raad, maar ook vanuit de bevolking een hele brede participatie gaan gebruiken. Maar op dit moment is niet zo dat er vanuit de gemeentelijke organisatie al concrete plannen zijn hoe we daar mee om zouden willen gaan. Maar zover daar meer nieuws over is, dan krijgt u dat uiteraard van ons te horen

01:16:43

Wethouder: Prestatieafspraken, daar vroeg mevrouw Sloot ook nog naar. Maar goed, we hebben volgens mij juist hier met elkaar twee uitgebreide bijeenkomsten gehad in het jaar en daarna ook met huurdersorganisaties, met coöperaties, nu ook als raad, dus. Ik heb het idee dat wij in de gemeente Groningen zeer uitgebreid u de gelegenheid geven om mee te praten over die prestatie-afspraken, net als dat in Haren ook het geval is/was.

01:17:08

Wethouder: De ~ vroeg nog naar de energieindex. Daar zijn op dit moment schriftelijke vragen nog gaande, die worden binnenkort beantwoord. Het punt van het omzetten van kamers naar studio's is inderdaad wel een autonome ontwikkeling, maar het is ook zo dat wij dat in ons beleid op het moment niet ontmoedigen. We zien er op dit moment ook vooral meer voordelen nog in dan nadelen. Maar we hebben wel aangegeven dat in kader van de woonvisie, we gaan kijken of het niet meer dan genoeg is. Maar ook een thema is - en dat werd door de heer Dijksterhuis terecht opgenoemd - dat een van de manieren waarop wij zien dat huurbescherming ook wordt ontdoken, is de contracten waarbij één verhuurder iets van twee soms al veel meer dan vier huurcontracten onder zich neemt, waardoor alle huurbescherming wegvalt. Zeer kwalijke manier van werken eigenlijk. Dus alles wat we kunnen doen om daar iets tegen te doen, zullen wij ook, omarmen wij ook.

01:18:00

Wethouder: De slakkenhuizen. Partij voor de Dieren. Wat daar precies mee bedoeld wordt... Ik kan helaas ook niet het definitieve antwoord geven, maar kijk; in zijn algemeenheid

vinden wij dat ook bijzondere afwijkende woonvormen - Nou ja, afwijkend is misschien wat negatief gesteld - maar bijzondere woonvormen, dat die ook aandacht verdienen. Dat hoort ook bij een gemeente als Groningen. Het is niet zo, zeg ik tot de heer Rustebiel, dat nou het grootste deel van de capaciteit daarop zit. Het grootste deel van onze ambtelijke capaciteit zit echt in het realiseren van die grote aantallen woningen voor de grootste groep. Maar juist voor dit soort bijzondere gevallen, want die geven ook kleur aan de gemeente in allerlei opzichten, hebben we ook aandacht. Dit is weer een nieuwe groep die u nu bedoemd. Dus we zullen zeker kijken of daar ook vraag naar is. Het is wel ingewikkeld om daar ruimte voor te geven, want waar doe je dat dan? Maar het is iets wat we zeker terug kunnen... later op terug kunnen komen.

01:18:50

Wethouder: Prestatie-afspraken met de coöperatie ook aandacht voor groen. Het lijkt me inderdaad ook een nieuwe prestatie-afpraak iets ook in het kader van bijvoorbeeld het programma leefkwaliteit, waar we het zo nog over gaan hebben. Eigenlijk een hele logische plek om te kijken of er daar met coöperaties wat meer over kunnen afspreken.

01:19:04

Wethouder: Dan nog een paar vragen die door meerdere partijen zijn gesteld over de aantallen. Hoe zit het nou eigenlijk; die 20.000 en die 15.000? Nou, de kreet; "Er moeten 20.000 woningen komen", die komt eigenlijk vanuit de NextCity. Het is natuurlijk wel een globaal aantal. Zeg ik even uit mijn hoofd; ging over een jaar of een periode van zo'n 13 tot 14 jaar, dus zijn er een aantal jaren verstreken. Dus, ja als je dan 2030 als focus aanhoudt, dan kom je ongeveer op 15 000. Kijk, het zijn natuurlijk niet getallen die helemaal tot op de woning precies zijn terug te rekenen. Maar het geeft wel de orde van grootte aan van het aantal woningen die we moeten realiseren. Dan heb je het echt over aantallen van ze gemiddeld zo'n vijftienhonderd per jaar. Laten we dat meer even als vuistregel aanhouden. Maar dat is dan wel inclusief jongerenhuisvesting bijvoorbeeld. En de getallen in de regio laten ook een nettogroei zien van 600, maar dan zonder jongerenhuisvesting. Dan nog zit daar een gat tussen, dat geef ik onmiddellijk toe, maar in het kader van de regio maken nu ook afspraken over nieuwe aantallen. Die liggen ook aanmerkelijk hoger dan die 600. Dus daar komen we nog op terug. Ik hoop dat ik zo de meeste vragen heb beantwoord en er zijn een paar wat meer technische vragen die we schriftelijk nog even behandelen.

01:20:12

Voorzitter: Dat zou heel geweldig zijn, want het zit precies binnen de tijd. Maar we gaan nog even rondkijken. Mevrouw de Vries, u had nog een vraag.

01:20:22

Mevrouw de Vries: Dankuwel. Inderdaad een aantal vragen van ons, die vond de wethouder misschien ook wel te technisch, dan wachten we de schriftelijke beantwoording graag af. Ik heb dan nog twee dingen die er volgens mij nog wel zijn. De eerste vraag is dan of er nou, het komende jaar 2020, minder woningen gebouwd gaan worden dan dat er gepland was. Want daar zat echt een verschil van meer dan 10 procent tussen. En dan de tweede vraag die er is, die ligt ook een beetje in het verlengde daarvan, die gaat dus over die vertragingen; Wat is er gebeurd? En wat gaat de wethouder er aan doen dat dat niet weer gebeurt?

01:20:53

Wethouder: Nou, ik kan dat niet garanderen dat dat niet weer gebeurt. Wij geven altijd een planning weer van de kennis die we op dat moment hebben. We weten; de lijst dieu toen had, denk ik, was ongeveer 3500 woningen die gepland waren om opgeleverd te worden in 2020. We zijn nu ruim een half jaar verder en is inderdaad 10 procent vanaf. Nou dat kan betekenen dat er 500 woningen gewoon een paar maanden vertraagd zijn. Wil niet zeggen dat ze niet gebouwd worden, maar gewoon een paar maanden later en dan schieten ze over de jaargrens heen. Dat zal altijd blijven gebeuren. De redenen zijn heel divers; het zijn procedurevertragingen, die kunnen er zijn, en u kunt zeggen, daar kunnen wij wat te doen, maar het is toch vaak een keuze; Gaan mensen bijvoorbeeld naar de rechter of naar de Raad van State? Dat kan leiden tot een flinke vertraging en dat kunnen we lang niet in alle gevallen echt iets aan doen. Wat ook meespeelt de afgelopen tijd - ik weet niet of het in de stukken staat - is simpelweg door de krapte op de bouwmarkt is dat het gewoon heel lang kan duren vaak voordat men echt daadwerkelijk aan de slag kon als de aannemer, of ging. Omdat er simpelweg ofwel geen mensen waren of de planning niet kwam. Er zijn inderdaad ook een paar projecten, gewoon omdat die qua verkoop gewoon enorm vertraagd hebben. Dat klinkt misschien wat bijzonder in deze tijd, maar soms is de productie of de combinatie van een product en de locatie en de prijs die gevraagd wordt simpelweg voor die locatie niet geschikt. En dat gebeurt ook nog steeds. Ook makelaars maken in die zin fouten.

01:22:11

Voorzitter: Mevrouw Schouten, u had ook nog een vraag.

01:22:14

Mevrouw Schouten: Ik had nog een vraag over het Meldpunt Ongewenst Verhuurdersgedrag en dat er wel meldingen binnenkomen, maar dat blijkt dat studenten niet altijd bereid zijn om vervolgens stappen te ondernemen en of het college weet waar dat nou precies aan ligt?

01:22:28

Wethouder: Wat ik hopelijk probeer te zeggen, maar misschien is het niet helemaal duidelijk geweest voorzitter, is dat wij samen met het meldpunt en met andere studentenorganisaties gaan kijken hoe we dat kunnen verbeteren. De vraag van; Weet u waar het aan ligt? Ja, het is soms, het kan soms angst zijn natuurlijk. Daar kunnen wij dan mogelijk iets iets mee doen en soms merken we ook wel vaak... ja, dat is toch een van de redenen, waarom het juist met studenten toch vaak wel vaker misbruik wordt gemaakt, dat studenten toch door hun eigen wooncarrière, die sowieso vluchtig en dynamisch is, vaak zeggen; "Ach, ik heb al weer wat nieuws. Laat maar zitten". En dan vaak niet meer de energie hebben of de aandacht hebben die nodig is. En dat soort aspecten spelen gewoon mee. Door samen te werken met het meldpunt hopen wij studenten bewust te maken dat het niet alleen hun eigen belang is om melding te doen, maar ook dat het in het algemeen belang gewoon goed is om deze kwalijke zaken te melden, zodat we ook een stap verder kunnen zetten.

01:23:23

Voorzitter: Dankuwel, de heer Dijk nog.

01:23:26

De heer Dijk: Zonder dat het een nieuwe vraag is; De wethouder geeft volgens mij precies de redenen aan waarom de SP zegt dat er een verhuurdersinspectie moet komen, omdat

jongeren vaak kort in die woningen zitten en alweer weg zijn en vaak met angst te maken hebben, dus daar moeten we vooral de lasten ontnemen. U geeft heel veel punten aan die later in een woonvisie terugkomen. Daar kan ik bij sommige punten best mee leven. Voor andere punten ben ik wat ongeduldig, maar hier zitten ook de prestatie-afspraken in. En ik mis een beetje de antwoorden op de vragen die ik daarover gesteld heb en dan met name over bijvoorbeeld de VvE's. Wij zien echt bijvoorbeeld in de Oosterparkwijk, maar ook in de Ulgersmaborgwest en de Oosterhoogebrug nu echt problemen. Dat corporaties zeggen; "Ja, we kunnen die blokken gewoon niet goedkoop renoveren of verduurzamen, omdat er koopwoningen tussen zitten en als één koper niet wil meedoen, kunnen we het hele blok niet renoveren". Maar ik heb daar ook...

01:24:20

Voorzitter: Uw vraag is duidelijk.

01:24:21

De heer Dijk: Ik heb nog twee vragen die ook ontbreken; Dat gaat over ..

01:24:23

Voorzitter: Ja, dat is goed, maar als u ze even kort formuleert.

01:24:26

De heer Dijk: Het is helaas niet kort. De bescherming van de hofjes, maar ook de vertegenwoordiging van de huurders. En die laatste vind ik misschien nog belangrijker dan de eerste.

01:24:36

Wethouder: Ja voorzitter, mijn excuus dat ik niet alle vragen heb beantwoord hoor. Het is niet uit onwil, maar vanwege het beperken van de tijd. Het zijn wel relevante vragen. Ik probeer ze kort te beantwoorden; kijk, huurdersvertegenwoordiging is wel een ding. We zijn ook, volgens mij, meerdere keren door u, maar ook door andere fracties aandacht voor gevraagd om ondersteuning van huurdersorganisaties. Ik zie dat het op een hele wisselende manier wordt ingevuld. Het is een thema waar we ook het gesprek met de coöperatie over voeren. Wat mij goed zou zijn, is dat er iets van een vorm van ondersteuning komt. Het kan een Steunpunt Huren zijn of iets vergelijkbaars om huurdersorganisaties te ondersteunen, maar ook om individuele huurders als het ware beter te kunnen kunnen helpen. Dus dat standpunt deel ik met u. Als gaat om de verkoop en het voorkomen van versnippering of van bezit. Dan zie je eigenlijk dat woningbouwcorporatie de afgelopen jaren al hele andere keuzes maken dan de jaren terug. En daar houden we ze ook aan. Dus dat probleem zie ik en dat moeten we niet erger laten worden. Het punt van de hofjes Je kunt je voorstellen dat dat iets is waar we flink ons hoofd hebben over hebben gebroken. In zijn algemeenheid wil ik daar hetvolgende over zeggen; dat geldt in zijn algemeenheid wel over de prestatie-afspraken; D e afgelopen 20 jaar hebben wij in Groningen - en daar hebben we heel veel succes mee gehad moet ik zeggen - een samenwerking met al onze corporaties gebaseerd op het hebben van een gemeenschappelijke opvatting en vertrouwen. Ik heb bij het Pepergasthuis gemerkt dat dat voor het geval van Lefier niet voldoende is geweest. Eigenlijk moeten we dat niet nog een keer laten gebeuren. Dus ik hoop ook echt dat met de nieuwe directie van Lefier daar een andere koers gaat waaien zodat het niet nodig is dat voor elke woning een aparte afslag moeten gaan vastleggen. Maar tegelijkertijd heeft het ons ook wel

geleerd dat er bij dit soort objecten als bijvoorbeeld hofjes steviger afspraken moeten maken. Daar zijn we nu ook ...in deze prestatieafspraken staat daar ook een opmerking over. Maar dat zal in het vervolg stevig worden uitgewerkt.

01:26:23

Voorzitter: Goed, dan... oh mevrouw Sloot, excuus. U had nog een vraag.

01:26:30

Mevrouw Sloot: Geen probleem, voorzitter. Dus als ik het goed begrijp worden mijn vragen ten aanzien van de locatie Beukelaan/Dennelaan de OZB-brandbrief van de corporaties en de planningslijst 500 in Haren worden schriftelijk afgedaan?

01:26:44

Wethouder: OZB kan ik ~...

01:26:45

Mevrouw Sloot: Oke, en dan heb ik eigenlijk naar aanleiding van uw beantwoording een algemene vraag. Mag dat? Want er is een aantal keren gesproken over een bepaald percentage sociale woningbouw in bestemmingsplannen op te nemen. Maar hoe gaat dat dan strakjes als eenmaal die omgevingswet in is? Na 21 en er worden daarna geen nieuwe bestemmingsplannen maar ... wordt het geïmplementeerd? Hoe gaat we dan om met - als u dan een nieuw plan moet gaan ontwikkelen - hoe gaat dat dan? Is dat dan nog in een bestemming... een zeg maar ... ouderwets bestemmingsplan een bepaald percentage vast te leggen of kan dat niet meer?

01:27:22

Wethouder: Voorzitter, om met de laatste vraag te beginnen; het is wat ons betreft niet perse zo dat we streven naar die 30 procent op gemeentelijk niveau, dat dat perse allemaal via bestemmingsplannen geregeld hoeft te worden. We zien ook wel andere manieren om dat te doen. Bijvoorbeeld wanneer er afgeweken moet worden van een bestemmingsplan of een omgevingsplan dan heb je gewoon als gemeente een stok achter de deur op basis van beleid, wat u dan wel moet vaststellen, om zaken te beïnvloeden. Dus ik geloof niet dat de nieuwe omgevingswet ons daarin belemmert. Twee; OZB. We hebben uitgebreid gesproken met de coöperaties. We wisten natuurlijk ook dat deze OZB-verhoging de coöperaties zou raken. Het is niet zo dat zij dit aan huurders doorberekenen. Dat mag geloof ik zelfs wettelijk niet. Maar het is natuurlijk wel zo dat dit ten koste gaat van hun investeringsmogelijkheden.

01:28:06

Voorzitter: Goed, ik kijk nog even rond en ik stel vast dat alle vragen zijn gesteld en beantwoord. Het is een raadsoorstel en een collegebrief. Hoe doen we dit naar de Raad? Conform. Eén minuut. Discussie. Eén minuut. Goed dit agendapunt gaat dus voor één minuut naar de raad. Dankjewel.

B2. Meerjarenprogramma Leefkwaliteit 2020-2023 (raadsvoorstel 19-12-2019)

Dan gaan wij door met agendapunt B2. Het meerjarenprogramma leefkwaliteit. Het is een raadsvoorstel. Mevrouw Chakor is hier ook voor aanwezig. Wie van u kan ik het woord geven daarover? De heer Boter van de VVD.

01:28:56

De heer Boter: Je zou het verwachten, maar mijn fractie leest noch over het een noch over

het ander een heel constructief en helder verhaal en een heldere ambitie in dit stuk. Het is eigenlijk een wat warrig stuk met allemaal losse punten, waarbij het woord 'meekoppelkansen' de wenkbrauwen nog wel het meest doet fronsen.

01:29:16

Voorzitter: Meneer Boter, misschien kunt u iets meer in uw microfoon....

01:29:19

De heer Boter: Ja hoor, dat wil ik wel. Waar het woord meekoppelkansen nog wel de wenkbrauwen doet fronsen. Want ik weet werkelijk waar niet niet wat het woord betekent. Kan het ook nergens vinden, maar dit als constatering. Want wat hadden we dan wel graag gezien in dit meer jaarprogramma? Een helder vertrekpunt om eens te beginnen. Hoe willen we omgaan met het openbare of gezamenlijke ruimte. En wat zijn onze wensen daarover? Willen we een groter stadspark, meer auto's, nog meer fietsen, meer speelvoorzieningen meer bankjes of vuilnisbakken? Meer inbreidinglocaties voor de bouw of meer woningbouw aan de randen van de stad of dorpen? Of bredere stoepen om wat dingen te noemen. Dit vergroot de leesbaarheid omdat je dan eerst keuzes maakt en heldere ambities in je MJP zet. En om de eigen voorzet maar eens even vakkundig in te koppen, want dan hebben we de sport ook gehad, is het stedelijk gebied moet hiervoor ruimte blijven voor de auto. En dan het tweede punt, dat gaat over het Groene Klimaat, maar wel om terug te komen, want links- of rechtsom, het maakt niet uit. Je kunt er niet omheen dat we water moeten bergen en warmte in stedelijk gebied kwijt moeten in de toekomst. Maar of de geveltuin nu de oplossing is een dichtgebouwd stedelijk gebied, dat betwijfelen wij wel als VVD. Er moeten heldere keuzes gemaakt worden in stedelijk gebied om verstening verder te voorkomen. Er is meer groen nodig om met vlagen grotere hoeveelheden water op te vangen zodat het riool niet hoeft te doen. De nieuwste wijken en ook binnenstad bestaan bestaande veel woningen en heel weinig groen en kleine tuintjes. Ander dan de wijken Beijum-Zuid, De Hunze, de Buitenhof en de Beijum die in vroeger tijden of met een ander doel zijn gebouwd. Die ruim en groen zijn. De VVD-fractie heeft dan ook de volgende twee vragen aan het college; Is het een idee om voor elke nieuwbouwwijk met name in stedelijk gebied in het bestemmingsplan, danwel omgevingsplan op te nemen dat er een groen onbebouwd terrein bestemd voor waterberging, spelen en ontmoeten is? En is het een idee om in elke dichtbebouwde wijk een norm op te nemen in het bestemmingsplan/omgevingsplan om de postzegeltuin deels groen te laten of met water doorlatende materialen te bedekken in plaats van verstenen tot een verlengde huiskamer?

01:31:16

Voorzitter: Fijn, dankuwel. Wie kan ik vervolgens het woord geven? De heer van der Glas, GroenLinks.

01:31:25

De heer van der Glas: Dit is een van de vele masterplannen of meerjarenplan die de revue passeren. Graag hoor ik van het college wat de positie van dit plan is tot de overige plannen? Wat voor cross-overs zitten daarin? Ik pik graag een paar thema's uit dit specifieke meerjarenplan leefkwaliteit en mijn favoriete onderwerp is uiteraard Groen. Onze leefomgeving is wat GroenLinks betreft groen in de toekomst, groen om te recreëren, groen voor klimaatadaptatie, groen voor gezondheid, groen voor biodiversiteit. Ik lees deze ambitie ook in het meerjarenplan, maar ik zie dat het in het meerjarenplan net zo sectoraal

wordt benoemd als ik het net heb voorgelezen. Terwijl juist een groene omgeving zich leent voor meervoudig gebruik. In het groenplan komt dit terug en wat GroenLinks betreft zien we hier een ambitieuzer uitvoeringsprogramma. Wat ons betreft is de huidige groensituatie vastgelegd in voorheen district 6 en straks de GES(?) en dat is dan de onderligger op basis waarvan de toekomstige plannen ontwikkeld worden.

01:32:33

Voorzitter: Meneer van der Glas. U heeft de vraag van de heer Brandenburg.

01:32:37

De heer Brandenburg: Ja, dat is puur uit interesse, want ik hoor de heer van der Glas van GroenLinks zeggen; Groen voor dit, groen voor zus, groen voor alles. Maar wat is nou groen, volgens GroenLinks. Wat moet ik mij daarbij voorstellen? Want gaan we alle gebouwen groen verven? Vindt u dat dan ook goed? Doe eens wat meer inhoud geven aan uw woorden, alstublieft.

01:32:55

Mevrouw de Wrede: Nou, ik denk dat het wel duidelijk is wat ik onder Groen versta. Dat is niet groene verf, maar het is natuurlijk, dat is ecologie, dat is recreatie, dat zijn parken, dat is waterberging. Dat is groen.

01:33:08

De heer Brandenburg: Dan begrijp ik nog steeds niet waar GroenLinks het over heeft, maar dat zal dan aan mij liggen.

01:33:13

De heer van der Glas: Nou, dan drink ik daar graag een keer een kop koffie bij meneer Brandenburg, dan zal ik het u nog een keer uitleggen.

01:33:18

Voorzitter: Dat lijkt me een goed voorstel. Gaat u verder met uw woordvoering.

01:33:21

De heer van der Glas: De herindeling biedt mogelijkheden om groene structuren te borgen en een impuls te geven aan de biodiversiteit door het aanleggen van waardevolle goed beheerde en niet te vergeten goed gemonitoorde verbindingzones. De landbouw is wat ons betreft in balans met de omgeving. Acties als buurttuintjes en ook steenbreek blijven van essentieel belang. Hier blijven middelen voor gereserveerd. Toch mis ik op dit moment de ~uitzending van Steenbreek. Was dit geen ideaal middel om het thema onder de Groningers te brengen? Sowieso komt de binnenstad veelvuldig terug in het meerjarenplan en blijft de leefkwaliteit in de overige wijken een beetje bekaaid eraf komen. Nou, ik kan een hele riedel over natuur inclusief bouw - dat heeft mijn collega Schouten al wat over gevraagd. Ik had graag van de wethouder gehoord hoe die die dingen aan wil vliegen en daar heeft hij in de vorige ronde al keurig antwoord op gegeven.

01:34:10

De heer van der Glas: Bij de behandeling van The Next City in de vorige periode heeft GroenLinks het voorstel gedaan om de luchtkwaliteit te laten voldoen aan de advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie, de WHO. Toen was de reactie van het college dat dat op lokaal niveau tot moeilijke situaties kon leiden. Ik was een beetje verbaasd om in het

meerjarenplan te lezen dat de luchtkwaliteit in Groningen al voldoet aan deze waarden. Gemiddeld genomen is dat misschien zo, maar er blijven hotspots waar de kwaliteit die waarden wel overstijgt. En wat ons betreft moeten we dit onze continue aandacht houden. Tot slot is het uitgangspunt om de openbare ruimte te herwinnen is een belangrijke pijler in het coalitieakkoord en eentje die mijn fractie volledig onderschrijft.

01:34:48

Voorzitter: Dankuwel, de heer Boter, u had nog een vraag?

01:34:51

De heer Boter: Ja, ik had nog een vraag. Want ik zat te wachten, want het was zo'n lang verhaal en er komt nogal wat. En u was heel erg voor Groen. Ondersteunt u dan ook niet het idee om dat in bestemmingsplan op te nemen, zodat je die waterberging regelt en dat het ook iets groener wordt?

01:35:03

De heer van der Glas: Ik was bijzonder enthousiast over uw verhaal in de bestemmingsplannen met name over de aanleg van groen in de wijken en een tegeltaks of een middel om te zorgen dat verstening tegengaan wordt. Daar vindt u ..

01:35:17

De heer van der Glas: Meneer van der Glas? De heer Brandenburg heeft ook nog wat uitleg nodig.

01:35:21

De heer Brandenburg: Ja, dat gaat meer over die luchtkwaliteit. Die moet overal aan voldoen aan die norm. Daar zijn wij al sinds jaar en dag voorstander van. Kunnen we dan ook samen bijvoorbeeld een voorstel indienen om iets meer inhoud te geven aan het meerjarenplan? Of wil GroenLinks...ziet u dat zitten?

01:35:37

De heer van der Glas: Nou, sterker nog; dat voorstel, dat hebben we in de vorige periode al ingediend. Dat hebben we toen ingetrokken, omdat er een toezegging gedaan werd dat er die kant op geredeneerd werd.

01:35:45

De heer Brandenburg: Maar het staat er nog steeds niet in...

01:35:46

De heer van der Glas: De doelstelling is ... Nou, nu staat er in dat we voldoen aan de WHO-norm...

01:35:51

De heer Brandenburg: Waar u zelf kritisch over bent. U zegt; "Er zijn nog hotspots". Dus kunnen we een voorstel verwachten van GroenLinks? Want dan doe ik graag mee.

01:35:57

De heer van der Glas: Nee, daar blijft GroenLinks eeuwig kritisch op, zoals we dat in de vorige periode ook geweest zijn.

01:36:01

De heer Brandenburg: Dan kondig ik nu vast aan dat ik op de één-minuut wil en dan kom ik wel met een motie richting de gemeenteraad.

01:36:06

De heer van der Glas: Ik ben bijzonder benieuwd en misschien kunnen we het met dezelfde kop koffie even bespreken.

01:36:10

Voorzitter: We gaan het niet onder het vloerkleed schuiven, he? We gaan gewoon...heel goed. Wie kan ik het woord geven? De heer Lo-A-Njoe, D66.

01:36:21

De heer Lo-A-Njoe: Mijn fractie is positief over dit meerjarenprogramma leefkwaliteit. Groen en deels gelukkig komen herkenbaar terug, wat ons betreft. De initiatieven in dit meerjarenplan op het gebied van klimaatadaptie, vergroening en biodiversiteit juichen dan ook toe. Wel zouden we nog iets meer zichtbare ambitie willen zien met betrekking tot de concrete uitwerking van een gezond gebruik van de openbare ruimte. We zien graag meer concrete actie en initiatieven wat betreft de inrichting van de openbare ruimte op een zodanige manier dat deze bijdraagt aan actief bewegen en verplaatsen. Het stimuleren en aanmoedigen van wandelen en fietsen en het terugwinnen van de openbare ruimte ten behoeve van het wandelen en fietsen, maar ook spelen en sporten, kan wat ons betreft met ~aging doelstellingen en gedachten bijna niet te veel gebeuren. Voorzitter, we zijn ook positief over de beleidsmatige plek die het herstel van de Hunzeloop heeft gekregen. Én, we kijken uit naar de herinrichting van de Grote Markt. We zien voor de Grote Markt zaken die uitnodigen tot spelen, voor groene delen en wie weet zelfs een fontein als elementen die de leefbaarheid vergroten voor dat deel van de binnenstad. En tenslotte voorzitter, de Groningse green mile. Kunnen we met elkaar afspreken dat we de ruimtelijke keuzes zodanig maken dat iedereen vanuit zijn huis binnen een kilometer een rondje kan hardlopen of wandelen in het groen. De overgang tussen stad en ~land en tussen wonen en groen is vaak nog hard en soms is de afstand voor inwoners naar een leuk park of een zogenoemd Tiny Forest nog erg groot. Wat ons betreft gaan we dus voor de realisatie van die Groningse green mile binnen één kilometer voor elke Groninger. En voordat ik de vraag van de VVD ...van meneer Boten krijg; De groene onbebouwde terreinen bij de bouw van nieuwe wijken lijkt ons een uitstekend idee. Sowieso lijkt ons goed idee om te starten met groen als je een wijk begint uit te tekenen. Dank u.

01:38:03

Voorzitter: Dankuwel. Mevrouw Moorlag van de ChristenUnie.

01:38:09

Mevrouw Moorlag: We leven in een tijd waarin veel mensen druk ervaren. Er zijn vandaag de dag veel mogelijkheden om je te ontwikkelen. Veel mogelijkheden om je vrije tijd in te vullen. Veel mogelijkheden om met elkaar te communiceren en ga zo nog maar even door. Het is natuurlijk een groot goed dat we als maatschappij deze mogelijkheden hebben. Tegelijkertijd brengt dit ook druk met zich mee. Er is keuze te over, dus wat als je nu verkeerd kiest? Er zijn veel mogelijkheden. Dus waarom zou je jezelf niet tot het uiterste drijven om het onderste uit jezelf te halen. De drang naar beter, ook wel prestatiedruk

genoemd, zorgt ervoor dat veel mensen vervallen in burn-outs en andere mentale klachten. Ik zie u al kijken van; hebt u het wel echt over het programma leefkwaliteit? Nou, inderdaad. Ik heb het hier echt over, want de ChristenUnie is juist hier ook enthousiast over het stuk dat voor ons ligt. Een overkoepelend stuk over leefkwaliteit. We zijn ervan overtuigd dat een aangename groene omgeving een positieve invloed kan hebben op de fysieke en mentale gezondheid van onze inwoners. Meer groene openbare ruimte waar gecreeerd kan worden, waar mensen zich kunnen ontspannen, waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. We zijn erg benieuwd naar de ontwikkelingen die zich zullen voordoen met betrekking tot de natuur inclusief bouwen. De ChristenUnie vindt het van belang dat er ook juist binnen de wijken een gezonde groene omgeving is. Natuur inclusief bouwen kan daar een goede toevoeging op zijn. Ik wilde nog vragen aan de wethouder welke richting het zou gaan, maar dat heeft hij in het vorige agendapunt al keurig beantwoord, inderdaad. Hoewel we denken dat veel inwoners gebaat zijn bij groene locaties om te ontmoeten en te ondernemen, zouden we ook graag zien dat er binnen onze gemeente plek is voor onze inwoners om de rust in de stilte te zoeken. We zijn ervan overtuigd dat binnen de drukte van onze levens is het ook goed kan zijn om eens even stil te zijn. Even een moment te nemen om te reflecteren. Je gedachten zijn beloop te laten of gewoon even helemaal nergens aan te denken. We vragen de wethouder daarom of op de geluidskaat van onze gemeente die in 2022 wordt vastgesteld voor onze gemeente, ook locaties komen te staan waar het helemaal stil is, zodat we onze inwoners ook mee kunnen geven dat er locaties zijn waar ze even tot rust kunnen komen in de stilte. Waar ze even helemaal niks hoeven. De ChristenUnie zou graag zien dat we als gemeenten aangeven dat we locaties van rust belangrijk vinden. Juist in deze drukke tijd. Dankuwel.

01:40:34

Voorzitter: Dankuwel. Mevrouw Sloot had het woord gevraagd? Krijgt u het woord en dan ga ik naar de andere kant.

01:40:43

Mevrouw Sloot: Maar... een kleine bijdragen van de Stadspartij hierover. Wij vinden het meerjarenplan op zich een prima overzicht. We zijn blij met de aandacht voor archeologie voor de meren, want daar hebben wij een paar hele mooie van. Zelfs een stukje Zuidlaardermeer in deze gemeente. Wij ...aandacht voor geoparken in De Hondsrug. Daar zijn we erg tevreden over. Wij realiseren ons wel dat het afsluiten of het afmaken van het project Ecologische Hoofdstructuur en dat het pas kan gerealiseerd worden als de onteigening eenmaal daar is. Wij vroegen ons af ; Weet de wethouder hoe ver dat staat? Hoe ver zijn we daar in? Hoe gaat dat? Want het is natuurlijk een taak van de provincie, maar het gaat wel om inwoners uit onze gemeente.

01:41:45

Voorzitter: Mevrouw Sloot, de heer van der Glas wil u een vraag stellen.

01:41:51

De heer van der Glas: Ja, ik hoorde u EHS noemen. En de NN, de GES en de SES is toch een heel andere invalshoek dan de EHS en de NN. Of vergis ik me?

01:42:02

Voorzitter: Misschien voor de gemiddelde toehoorder, kunt u even uw afkortingen loslaten en vol uitspreken?

01:42:10

De heer van der Glas: De Stedelijke Ecologische Structuur, straks de Gemeentelijke Ecologische Structuur is toch een andere structuur dan de ecologische hoofdstructuur? Zo beter, voorzitter? En daar is onteigening toch ook geen probaat middel voor?

01:42:24

Mevrouw Moorlag: Bij mijn weten is nationale natuurnetwerken hetzelfde; de nieuwe naam voor de voormalige Ecologische Hoofdstructuur en dat project dat loopt ~ meer weg. Daar heb ik het over. En daar is een onteigening aan de gang in het kader van het afronden van dat project. En daar vraag ik naar. Volgens mij hebben we het dan. Verder wil ik namens de Stadspartij van harte aansluiten bij de twee vragen die de VVD heeft gesteld en zien wij dat helemaal zitten.

01:43:03

Voorzitter: Fijn dankuwel. Wie kan ik verder het woord geven? Nou dan ga ik naar mevrouw de Wrede toe.

01:43:14

Mevrouw de Wrede: Dankuwel voorzitter. Ja, er komt een groen plan. Dat horen we al heel lang. Het is op zich een mooi stuk met mooie ambities en mooie woorden, maar inderdaad allemaal een beetje vaag. We sluiten ons van harte aan bij de ideeën van de VVD. Buitengewoon verrassend. Maar alleen al daarom erg leuk. Leefkwaliteit is natuurlijk ook rust en ruimte en daarom hebben wij ook wat betreft het stadspark duidelijk naar voren gebracht in de afgelopen tijd, van; Laat dat nou een rustig park zijn waar mensen in alle rust kunnen verblijven. Het woord rust komt in dit stuk twee keer voor en voor een stuk over leefkwaliteit is dat toch wel heel erg weinig, vinden wij, want mevrouw Moorlag heeft het net ook heel duidelijk naar voren gebracht; Het is een drukke tijd. Overprikkeling ligt altijd op de loer. Bij veel mensen is stilte gewoon essentieel eigenlijk om fatsoenlijk in te leven.

01:44:28

Voorzitter: Mevrouw de Wrede, u bent eigenlijk over de tijd heen. Maar als u een beetje af wilt ronden graag?

01:44:37

Mevrouw de Wrede: Ja, zal ik snel doen. Luchtkwaliteit, inderdaad heel belangrijk. Bij de ringweg komt de lucht vanuit de tunnels binnenkort ongefilterd naar boven en zal dan plaatselijk voor een hele slechte luchtkwaliteit zorgen. Wij zouden heel graag willen dat die lucht toch gefilterd wordt en dat daar wel naar gekeken wordt. Graag een reactie wat dat betreft van het college.

01:45:00

Mevrouw de Wrede: Een laatste puntje. Wij zouden heel graag willen dat burgers nog wat meer worden meegenomen in de grote waarde die groen heeft zowel voor henzelf als voor het tegengaan van klimaatstress. En kan het college daar nog wat over verzinnen, een vervolg op actie steenbreek of iets in die orde?

01:45:21

Voorzitter: Fijn, dankuwel mevrouw de Wrede. Ik geef het woord aan de heer Brandenburg van de SP

01:45:27

De heer Brandenburg: Dank voorzitter. In mei van 2019 bespraken we dit eerste meerjarenplan leefkwaliteit. Mijn fractie toonde zich destijds vrij kritisch over de inhoud ervan of laatik zeggen; het gebrek aan inhoud. Want wij vonden het vooral veel plannen en manifestaties en dergelijke. En de harde inhoud destijds; buurtmoestuintjes , Tiny Forests, een fietsenstalling. Daar vonden we maar wat mager. We zeiden destijds; kijk naar de daadwerkelijke behoeften en noden van mensen rondom leefkwaliteit in plaats van groenevinger-hobby's. Maar voorzitter, positief kritisch als wij zijn, deden wij ook een stapel aan suggesties. Zo stelden wij voor om meer werk te maken van de leefkwaliteit van woningen in ~stad. Maar ook betaalbaar en beter openbaar vervoer, het verbeteren van leefkwaliteit door reclame-uitingen terug te dringen en de reactie van het college was toen; we moeten nog van alles uitwerken. Dus voorzitter, u kunt zich de spanning voorstellen toen dit meerjarenplan geagendeerd werd. Ik heb ook even dit versie-tje met de vorige versie vergeleken en helaas moet mijn fractie toch concluderen dat er weinig veranderd is in de visie van dit college op het leefkwaliteit. Het blijft bij bosjes, boompjes, fietsjes en voor de rest zijn het vooral plannen die we al elders(?) bespreken. Ik zou zeggen; bedankt voor de samenvatting, maar wij zullen dan in dit denkraam van het college zelf nog wat voorstellen doen als immer positief kritische en genuanceerde fractie. Wij zullen graag voorstellen dat overal de luchtkwaliteit voldoet aan de WHO-norm. Tiny Forests zijn wat ons betreft te klein. Wij willen gewoon een fatsoenlijk volksbosm zoals wij in ons verkiezingsprogramma omschrijven. En wij zouden toch heel graag zien dat we werk maken van het terugdringen van reclame-uitingen in de openbare ruimte, omdat dat ook de leefkwaliteit bevordert en dan laat ik het erbij.

01:47:17

Voorzitter: Dat is ook maar goed, want we moeten door. Heeft u nog een vraag? Kan het heel kort? En een kort antwoord meneer Brandenburg.

01:47:27

De heer Brandenburg: Ja, want wat ik even niet begrijp is, dit is gewoon een meerjarenprogramma, de concretisering komt het komend jaar. Maar u wil nu in dit stuk al alle concrete zaken horen. Dat is toch een beetje vreemd, want het is een meerjarenprogramma.

01:47:41

De heer Brandenburg: Ja, dan stel ik voor dat we geen meerjarenprogramma's meer bespreken, als we niks meer kunnen voorstellen.

01:47:49

Voorzitter: Goed, dat was een helder antwoord. Meneer Loonstra, u wilt uw woordvoering doen?

01:47:55

De heer Loonstra: Mooi, want de Partij van de Arbeid heeft al meerdere keren, en vooral bij de laatste keer, toen we het over de leefkwaliteit hadden, gepleit voor dat de tuinen dat die

niet versteend moeten raken, maar dat die groen moeten blijven en niet alleen bij corporatiewoningen, maar wij zouden ook graag zien bij koopwoningen. Daar hebben we toen ook met het college over gehad. En nu hoor ik de VVD daar ook hele goeie dingen over zeggen. Dus zo langzamerhand vormt zich wel een meerderheid om daar eens goed naar te kijken. Dat wij als raad vinden dat je toch ook bij het koopsegment toch eens moet kijken van; wat zou je kunnen doen om mensen te stimuleren danwel te verplichten om zeg maar niet zoals de VVD zegt, een flink stuk van beton te krijgen. Dus dat is mooi. Verder zijn we erg blij met dit meerjarenprogramma. Integraal kijken naar leefkwaliteit is een goede zaak. Wat mijn fractie wel een beetje mist, is de link met sociaal. Dat de leefkwaliteit niet alleen de open ruimte en groen en dat soort zaken, maar leefkwaliteit is ook hoe mensen dat beleven. Je kunt een heleboel openbare ruimte hebben in deze stad, maar er zijn ongelooflijk veel mensen die door eenzaamheid of door invalide zijn of een andere reden toch weinig gebruik maken van die opebare ruimtes. Dus je kunt het allemaal wel heel mooi inrichten, maar wij vinden dat meer mensen daar gebruik van kunnen maken, dus graag een reactie daarover van het college. Nou, ik sluit me aan ook bij D66. Over de openbare ruimte bewegen, want er stond twee dagen geleden nog een rapport dat dus als in een bepaalde wijk men net iets meer gaat bewegen, dat dan meteen ten behoeve van de gezondheid van de mensen ten goede komt. Dus des te meer reden om te kijken; Kun je in elke wijk geen kilometer hardlopen, dat hoeft voor mij niet, maar dat je toch zorgt dat er wandelpaden zijn, beweegtuinten en dat soort zaken. Dat zou erg mooi zijn. Dus wij wachten met smart op de concretisering van het eerste jaar straks van het meerjarenprogramma en ik heb één vraag daarover gesteld en dan zien we uit naar uw antwoord.

01:50:20

Voorzitter: Fijn dankuwel, wie kan ik... meneer de Haan van het CDA.

01:50:27

De heer de Haan: Voorzitter, dankuwel. Mijn fractie is nog erg aan het zoeken naar het nut van dit programma. Het blijft een beetje een onsamenhangend verhaal omdat veel doelstellingen van dit programma bereikt worden met beleid binnen andere programma's, namelijk wonen verkeer en vervoer. Maar natuurlijk is ook het CDA net als volgens mij de gehele commissie en de hele raad hier een groot voorstander van het verbeteren van de leefkwaliteit. Wel vroegen we ons in mei al of een extra programma echt van toegevoegde waarde zou zijn en we zijn nog altijd niet echt overtuigd. He, draagt dit nu bij aan het maken van betere integrale keuzes? Daarnaast vroegen we ons ook af in mei af hoeveel budget er nou precies is voor leefbaarheid? He, het blijft lastig, omdat veel geld naar wonen en verkeer en vervoer gaat. En dan hangt groen er een beetje bij. Nu zie je ook dat er maar drie ton is voor groencompensatie en uiteindelijk niet echt heel erg veel als je wilt gaan investeren. Mijn partij vindt het ook teleurstellend dat binnen dit programma niet meer gedaan wordt voor het schoonhouden van onze stad. We willen in dat licht overigens nog een keer een lans breken voor het idee van de Partij van de Dieren om op sommige plekken juist te kiezen voor Verruiging van het groen, voor wat zij noemen 'liefdevolle verwaarlozing', zodat je stadsbeheer ook meer kan inzetten voor het schoonhouden van de stoepen. En wat ons betreft en daarmee sluit ik me dan een beetje aan bij het verhaal van de heer Loonstra, want wat ons betreft kan er ook al wel een stapje bij wat betreft de toegankelijkheid van onze stad. Het zet in op goeie op stapelvrije wandelroutes in de binnenstad maar ook elders in de

gemeente. Vooral in dichtbevolkte stukken van onze gemeente zijn er op veel plekken nog trottoirs vol met fietsen en andere obstakels. En hierop zal ook zeker meer handhaving nodig zijn.

01:52:17

De heer De Haan: Fijn dankuwel, mevrouw Berenschot, SIB.

01:52:22

Mevrouw Berenschot: Ja, dankuwel voorzitter. Een van de beste manier om de leefkwaliteit te verhogen blijkt toch altijd weer groen te zijn. Mensen worden gelukkiger van een groener leven in een levendige omgeving met veel bomen en planten. In Groningen zijn plekken als De Kleine Appelstraat en de Koolstraat daar een prachtig voorbeeld van. En wat ons betreft mogen die als voorbeeld gelden voor de rest van de stad. Wij denken dan aan een grote markt die - zolang hij goed bereikbaar blijft als evenementenlocatie - wat ons betreft aangekleed mag worden met bomen. Of een Oude Kijk In 't Jatstraat die bruist van de nieuwe initiatieven en leuke winkels maar qua groen her en der een geveltuintje heeft. Straten als deze kunnen vergroend worden door het plaatsen van zitelementen met groenvoorziening. Zo creëer je een mooi straatbeeld en geef je de cafés tegelijkertijd zitgelegenheden. Voorzitter, zoals het SIB terecht aangeeft is bij verblijf kwaliteit fietsen en het parkeren van je fiets enorm belangrijk. Wat ons betreft moet er vooral ingezet worden op meer en meer gestroomlijnde fiets parkeerplekken. Daar hebben we gelukkig al mooie voorbeelden van. Zo waren de reacties op de nieuwe plek in de straat lovend. Zowel de bewoners als de winkeliers en andere gebruikers zijn erg te spreken over de extra fietsparkeerplekken die daar gerealiseerd zijn. Een schoolvoorbeeld van hoe we het op meer plekken in de gemeente aan moeten pakken. Enkele auto parkeerplekken opofferen voor fietsparkeerplekken en faciliteren om zoveel mogelijk op de fiets te doen.

01:53:35

Voorzitter: Mevrouw Berenschot, u heeft een vraag van de heer Loonstra.

01:53:39

De heer Loonstra: Mevrouw Berenschot. Het volgende wil ik vragen. Kijk, u zegt meer fietsplekken, meer parkeerplekken. Allemaal prima, maar volgens mij is dat één. Twee is ook, dat vooral u vertegenwoordigt als partij de studenten. Dat we toch ook mogen verwachten dat studenten wat meer opgevoed worden in het neerzettten van fietsen in deze stad, want ik geloof dat studenten hoofdzakelijk verantwoordelijk zijn voor de grote zoi die er in de binnenstad en ook in de buitenwijken is aan fietsen. Wat vindt u daarvan?

01:54:11

Mevrouw Berenschot: Nou, ik weet niet waarom studenten daar voornamelijk verantwoordelijk voor zouden zijn? En dan zou ik wel graag cijfers van willen zien dan. En verder, goed, ik ben het er helemaal met u eens dat iedereen gewoon zijn fiets netjes neer moet zetten. Dus ja, daar ben ik het mee eens, maar dat neemt niet weg dat er ook meer fietsparkeerplekken moeten komen.

01:54:30

Mevrouw Berenschot: Dan ga ik nu verder. We willen daarom wederom de stalling in de Brugstraat aanhalen. Daar moet zo snel mogelijk een extra stalling bijkomen. Wij zien mogelijkheden voor een fietskelder bij de nieuwbouw van het KPN-gebouw aan de

Schuitemakersstraat. Dit kan de westzijde van de binnenstad enorm ontlasten. Deelt het college die visie en wil het de mogelijkheden voor deze stalling meenemen in toekomstig beleid? Dankjewel.

01:54:59

Voorzitter: Ik was eventjes aan het kijken welke wethouder dit soort vragen gaat beantwoorden, want het is wel weer heel buiten de milieuzone van mevrouw Chakor. Wie kan ik vervolgens nog het woord geven? Meneer van Kesteren?

01:55:21

De heer van Kesteren: Leefkwaliteit staat voorop. Alleen zou ik van het college willen weten wat de leefkwaliteit verbetert als je internationaal talent naar Groningen haalt en of het leefkwaliteit verbetert als je je geld weggooit aan een klimaatobsessie? Kan een PvdA-wethouder dat eens toelichten in een namens een door GroenLinks gedomineerd college zodat onze inwoners wellicht ook het licht van de klimaat utopie gaan zien?

01:55:59

Voorzitter: Mag het ook een GroenLinks-wethouder zijn?

01:56:03

De heer van Kesteren: Nee, liever een PvdA-wethouder, want ik weet hoe GroenLinks-wethouders...

01:56:09

Voorzitter: Want er is maar één... Er wordt hier altijd namens het college gesproken.

01:56:12

De heer van Kesteren: We gaan verder voorzitter. Graag zou mijn fractie ook een toelichting willen van het college wat men verstaat onder 'inclusiviteit', want dat is ook een modewoordje. Het wordt te pas en te onpas gebruikt. Klinkt allemaal hartstikke mooi, maar ik zou wel eens willen weten wat het college hieronder verstaat. Het voorgenomen beleid, dat komt bij mij echt over als opgelegd beleid en misschien chargeer ik wat, maar ik krijg een beetje de indruk dat we op weg zijn naar een klimaatdictatuur in Groningen. En dat baart mij toch wel zorgen.

01:56:52

Voorzitter: Meneer Van Kesteren, daar wil mevrouw de Wrede u toch nog iets op navragen.

01:56:56

Mevrouw de Wrede: Ja, Mijnheer Van Kesteren, het is nu wel mooi genoeg geweest, zou ik bijna willen zeggen. Met al uw praatjes over zogenaamde klimaathysterie en dat geldt wat daar naar toe zal gaan nergens goed voor zou zijn. Het fenomeen is natuurlijk de hittestress, de waanzinnige temperaturen we die tegenwoordig hebben in de stad. Erkent u in ieder geval dat het wel heel bijzonder was dat we afgelopen zomer dagenlang temperaturen van 40 graden hebben gehad?

01:57:28

De heer van Kesteren: Fantastisch, heerlijk. Dat vond ik ... het kon mij niet heet genoeg, voorzitter.

01:57:33

Voorzitter: Nou, dat lokt ook een vraag uit van de heer Brandenburg.

01:57:40

De heer Brandenburg: Ik snap wel dat dit inhoudsloze programma dit soort oeverloze discussies oplevert, maar ik zou toch de heer van Kesteren willen vragen om zich te beperken tot wat er in het stuk staat in plaats van alles erbij te slepen wat toch een beetje een grijs gedraaide plaat begint te worden, inmiddels.

01:57:55

De heer van Kesteren: Ja, voorzitter, ik hou me zeker bij stuk. Ik moet de SP dan toch teleurstellen dat ik het niet over het kapitalisme heb. Dat is nou eenmaal zo. Zo hebben we allemaal onze prioriteiten. Ja, die klimaatdictatuur baart me toch zorgen, want volgens mij is daar geen draagvlak voor. Ik zou het college willen vragen of zij met argumenten de zorg die mijn partij heeft ook namens heel veel Groningers om met argumenten het tegendeel te bewijzen dat dat gevoel toch misplaatst is. Misschien kunt u dat zelf, namens het college dankuwel.

01:58:36

Voorzitter: Dankuwel, meneer Boter.

01:58:38

De heer Boter: Toch nog wel een vraag aan de heer van Kesteren, ondanks dat hij het over klimaatdictatuur heeft. Bent u dan wel van mening dat het handig is om het idee zoals wij dat voordroegen om dat uit te voeren? En wat te gaan bestemmen voor groen, zodat je in ieder geval de waterveiligheid wel gewaarborgd hebt.

01:58:53

De heer van Kesteren: Kijk, een groene leefomgeving in een wijk, dat is prima, maar we moeten niet overdrijven. Het valt mij tegen in deze gemeenteraad dat er partijen zijn die toch allemaal mee-applaudisseren voor deze klimaatobsessie. En daar gewoon in meegaan. Terwijl als je goed nagaat dat dat alleen maar tot ellende leidt en heel veel andere wettelijke taken, sociaal maatschappelijk, en dan kijk ik de SP aan, dat deze daardoor in het gedrang komen en dat vind ik jammer dat dat niet gedeeld wordt en dat wij daar ... dat de PVV daar in de gemeenteraad toch nog alleen staat. Maarja, we hebben nog een aantal jaren te gaan en we blijven dit onder de aandacht brengen, voorzitter.

01:59:42

Voorzitter: Wilt u daarnog op reageren?

01:59:45

De heer Brandenburg: Nou ja, kijk, als ik rechtstreeks aangesproken wordt of mijn partij rechtstreeks aangesproken wordt.. meneer van Kesteren weet dondersgoed dat het flauwekul is dat het SP Hosanna roept om alle klimaatmaatregelen. Wij stellen juist dat klimaatmaatregelen, veroorzaakt door een economisch systeem, noodzakelijk zijn. Want we zien nu de oplossing ergens anders.

02:00:03

De heer Brandenburg: Als we doen wat u doet. Laat het maar aan de markt, God voor ons allen. Dan hebben we over twintig jaar echt een probleem. Ik snap dat we daar anders over denken, maar dat wij niet voor de mensen met een smallle beurs in deze gemeente op zouden komen, dat werp ik echt verder van me en daar staat u echt niet alleen in.

02:00:21

De heer van Kesteren: Voorzitter, dan zou ik toch willen reageren, dat de SP zich voor het karretje laat spannen voor een hele grote klimaatsekte die daar heel veel geld aan verdient. En dat vind ik jammer, want ik had van de SP toch nog wel wat meer realiteitszin verwacht.

02:00:38

Voorzitter: Ik denk dat we dit maar even moeten afronden. De klimaatsekte is wel het toppunt van wat hier allemaal gebeurt. Dus dat is helder. Wie kan ik nog het woord geven over dit onderwerp? De heer Mellies, u wou nog wat.

02:00:58

De heer Mellies: Ik wil er vrij kort over zijn. Zoals het ook al vaker opgemerkt is, is het programma vrij warrig. Op het moment dat je in gedachten gewoon ~ springt over in een compleet ander onderwerp en dat zie je ook terug in de tijdlijn die aangegeven wordt. Ik kan wel kort wat dingen daarover delen, die wij als fractie daarover hebben opgemerkt. In het globaal. Dat is ook goed, dat er extra aandacht wordt besteed aan een leefkwaliteit, breed gezien. Alle voorstellen om mee eens kunnen zijn maar zoals aangegeven is, er zijn heel veel andere programma's die daar al dieper op ingaan en dan mis ik toch echt die focus die hierin gegeven wordt. Goed dat geluidsoverlast serieus wordt meegenomen. Een beetje jammer dat het een beetje mosterd na de maaltijd is voor de bewoners rondom de A7 die ook problemen hebben gehad met geluidsoverlast wat daar vandaan kwam. Wat ook apart was is dat er dan in dit programma weer werd gesproken over stil asfalt als oplossing. Wat volgens mij juist gebleken is, dat stille asfalt niet werkt bij in ieder geval een A7 kwestie. Ik ben benieuwd, hoe dat met elkaar in verhouding staat. Is stil asfalt dan ~ dan op andere plaatsen wel een oplossing, of dat het noch niet te vergelijken is. Ben er benieuwd naar. En toch de opmerking, het herwinnen van de openbare ruimte, ook hier in dit programma weer terugkomt. Wij zien ook graag meer groen in de openbare ruimte, vooral waar momenteel veel groen ontbreekt. Maar waar broodnodige parkeerplaatsen zijn, behouden we deze het liefst bovenal. Verder ook een leuk stukje over geluidsoverlast. Faciliteren van brute activiteiten, wordt dan ook genoemd. Dit is een heel leuk streven. PvdA staat er dus wel in. Maar houdt er dus ook rekening mee, dat er ook nadelen aan kleven. We denken graag dat alle omwonenden voluit mee kunnen genieten van een ontmoetingsplaats in openbare ruimtes, zoals genoemd wordt, maar er is even goed een aantal mensen, die misschien juist geluidshinder hebben van de mensen die net voor hun huis zo een gezellige ontmoetingsplaats hebben. Dus niet al te dicht op de gevel van mensen die er niet om gevraagd hebben. En dat was het.

02:03:03

Voorzitter: Ik kijk even rond, maar volgens mij heeft iedereen een woord gevoerd hier over dit onderwerp en wil ik graag het woord geven aan mevrouw Chakor, die namens het college de vragen en opmerkingen zal beantwoorden.

02:03:22

Wethouder Chakor: Ja, dank voorzitter. Dank Raad voor uw bijdrage. Het is echt wel een mooie dag om te zien, dat er een nabijheid is gecreëerd, dat de VVD inderdaad zich ook zorgen maakt omtrent groen en daar ook met ideeën komt. Ik ga daar zo meteen op in, maar dat vind ik wel een hele mooie highlight. Ik hoor u ook zeggen van, het is een warrig programma. Sommigen gaven ook aan, we hadden inderdaad ook gewoon wat hogere

verwachtingen, want in mei hebben we het over gehad. We hadden gehoopt ook dat dit inderdaad de wens van de Raad was. Ook van, geef concreet aan, wat gaan we nou gewoon eigenlijk doen in plaats van mooie verhalen. Mijn jaarprogramma gaat, is inderdaad op dit moment in hoofdlijnen en die doorkruist eigenlijk alle, die rijgt al die andere programma's aan elkaar samen. En de concrete uitwerking benoemen, een aantal stappen die we gaan zetten, maar die gaan ook echt wel komen. We hebben nu drie hoofddoelen genoemd. We hebben gezegd van aan die doelen van welke acties daaraan gekoppeld worden en we vinden het belangrijk. We hebben het beleid nodig om de leefkwaliteit te borgen. De leefkwaliteit is daar ontzettend breed. Als je onze bewoners vraagt, wat vinden ze belangrijk, dan zullen ze allemaal zeggen van, het gaat ons inderdaad van waar kun je recreëren. Waar is groen, inderdaad? Hoe ziet de omgeving eruit als u een huis gaat kopen is? Is ook het eerste waar je naar kijkt. Hoe ziet de omgeving eruit? En daarna gaan we ook bezig zijn met de uitvoering en met de acties. Het gaat erom, dat we die leefkwaliteit echt met elkaar willen verhogen en dat is, groen is daar een belangrijker aspect voor en niet alleen maar het verven van groene gebouwen. Die heb ik nog niet eerder gezien, maar dat zal op zich een mooi voorbeeld kunnen zijn. En het vergroenen van onze leefomgeving, is natuurlijk niet alleen maar voor onszelf. Verder doen we niet. Dat doen we natuurlijk ook voor onze inwoners. Maar we doen dat ook tegen de klimaatverandering. Dat is gewoon een feit. Er werd net gezegd, we noemen het is een feit. Klimaatverandering is gewoon een heuze feit en je ziet dat er ook aandacht voor is. Je hoeft tegenwoordig de tv maar aan te zetten en Greta Thunberg spreekt je toe met alle emoties van dien. Maar ook onze dieren en de insecten en de biodiversiteit, daar is het ook gewoon belangrijk voor. Er zijn ook vragen gesteld door onze bewoners. Ik vind het ook ontzettend belangrijk, dat we de inwoners ook meenemen, dat we inwoners informeren over de kansen en mogelijkheden op het gebied wat ze zelf kunnen doen. Er staat ook in over de klimaatagenda die vorig jaar, volgend jaar zal, of dit jaar, we zitten inmiddels al in tweeduizendtweintig, in oktober zal gaan plaatsvinden. Ik vind ook een mooi moment om ideeën op te halen van onze inwoners. Welke kansen mogelijk heb je op het gebied van klimaatadaptatie? Wat kan je doen? We zetten nu al in op Steenbreek. We zetten inderdaad op groene gevel tuinen, maar ook groene daken, maar we zien ook dat een heleboel mensen ook niet eens weten, dat ze subsidies zouden kunnen krijgen voor groene daken. Dat kan gewoon beter. We moeten veel meer vertellen van wat we hier in huis hebben en waar onze bewoners gebruik van kunnen maken, als het gaat om het robuuster maken van hun eigen leefomgeving. Dan, voorzitter, ga ik naar de vragen. De VVD. Ik ben ontzettend verrast wat ik net, u gaf aan die meekoppelkansen, wat is dat nu eigenlijk? U heeft het steeds over die koppelkansen. Een mooi voorbeeld daarvan is bijvoorbeeld de Plutolaan, waarin je toch het warmtenet gaat aanleggen en dat je die koppelkansen gebruikt om te zorgen, dat je de warmte dat je dan aanlegt in een klimaatactieve mate gaat doen. En we hebben daar een call voor ingediend en dat heeft ons uiteindelijk een punt twee miljoen opgeleverd, waardoor we ook de Plutolaan kunnen gaan vergroenen en klimaatactiever kunnen gaan maken. Koppelkansen zou ook kunnen zijn de versterkingsopgaven, -programma's die we hebben. Dat geeft ook een mooie kans waarin onze inwoners in Ten Post, in Woltersum en Ten Boer, die lopen er gewoon tegenaan. Onzekere situatie als het gaat met de versterking als je kijkt in hun omgeving waar er laatst in Ten Post bijvoorbeeld, en dan zie je dat de omgeving in een dorp, zou je verwachten dat die Groen is, dit was ontzettend versteend. Ook daar liggen ontzettende

kansen en dat gaat u straks ook terugzien in Groen plan en in de uitvoeringsagenda , die we gaan neerleggen aan, voorleggen aan de Raad. U zult dat terug zien. U gaf ook aan, dat u zou willen, dat we rekening houden met de waterberging, dat er inderdaad een norm komt voor de tuinen, de postzegel en de tuinen. Ik wil dit zeker gaan onderzoeken. Ik wil zeker gaan kijken welke kansen en mogelijkheden daar liggen en hoeveel kunnen zorgen inderdaad, dat we kunnen gaan vergroenen en ook het water beter kunnen gaan borgen. Ik zag dat er ook andere partijen ook aansloten bij de vragen. GroenLinks gaf aan, dat het toch wat sectoraal was aangevlogen. Dat vind ik jammer om te horen. Ik hoop dat ook echt, als college gaan we dat echt goed maken met de beleidsplannen, die er straks aankomen. De klimaatadaptatieagenda komt er binnenkort aan. Groen plan komt er binnenkort aan. Routekaart circulaire economie komt eraan. We hebben toegankelijkheid, komt er ook aan, precies. Dus er zijn een aantal zaken, u zal zich niet vervelen. Er zijn een aantal zaken, die gewoon aan bod zullen komen. De luchtkwaliteit, daar is, uiteraard willen wij daar aandacht voor houden. De luchtkwaliteit voldoet nu inderdaad aan de WHO norm. We zien ook dat op het moment redelijk aan een WHO norm. We zien wel dat het moment de luchtkwaliteit niet aan voldoet, dan komt dat toch uit de andere streken. Daar hebben we niet zo heel veel invloed op, maar we hebben wel invloed op wat hier gebeurt. Mooi voorbeeld daarvan is bijvoorbeeld emissievrij binnenstad. De milieuzone staat hier niet in, omdat we ook gaan inzetten op andere zaken op momenten dat dat niet oplevert, wat we met elkaar voor ogen hebben. Dan zullen we kijken van, welke mogelijkheden zijn er nog meer. D66 had het inderdaad over Healthy Aging. Dat, mooi dat we daarbij aansluiten. U gaf ook aan, hoe zit het met de herinrichting van de Grote Markt. Dat biedt ook kansen en mogelijkheden en zeker biedt dat kansen en mogelijkheden inderdaad, om ook te zorgen, dat het ook een plek wordt waarin onze inwoners, maar ook onze bezoekers, zeg maar, de groene long zouden kunnen zien. We zijn daar ook heel erg mee bezig. We zijn ook bezig om te kijken van, hoe gaan we dat inrichten? Hoe zorg je ervoor, dat je een balans vindt tussen je gebruiker van de Grote Markt, maar ook tussen het recreëren van onze bewoners? Onder een schaduw kunnen zitten, bijvoorbeeld. Toch een rustlocatie kunnen vinden bijvoorbeeld. Dus daar gaan we mee aan de slag. Ik gaf ook aan, dat in een binnenstraal van Groen, dat het belangrijk zou zijn. Zeker ben ik het helemaal met u eens, inderdaad. Het is belangrijk dat je, u had het over één kilometer. Dat is een behoorlijk stuk wat je zou moeten lopen. Zou mooier zijn als het in een kortere straal zou kunnen zijn, dat je inderdaad gewoon groen tegemoet kan zien en een rustplek zou kunnen vinden. De PvdA, u gaf aan, ik mis de link met sociaal. Wat betekent, wat voor effect heeft het nou eigenlijk op onze inwoners de hele beleving, inderdaad, van de omgeving en de eenzaamheid. En ik ben het met u eens, dat we daar mogelijk niet genoeg aandacht hebben geschonken hierin omdat het toch. Ik vind hem zelf ook wel heel lastig. Het is inderdaad hoog over, hoe maak je dat nou concreet. Ik wil dat straks ook concreter hebben en ik vind dat het sociaal, gaan we ook terug laten komen, maar ik beloof hierbij, dat het in de volgende programma's ook gewoon ingebed gaat worden, want de leefomgeving heeft gewoon impact op onze bewoners, op hun welzijn. Op het moment dat je ervoor zorgt, dat mensen een rustplek kunnen vinden en dat ze kunnen recreëren, dat ze kunnen sporten. De ontmoeting, het heeft impact en effect, dus dat moeten we aandacht voor krijgen. Toegankelijkheid gaf u ook aan, een actieplan. Toegankelijkheid had ik liever eerder aan u willen presenteren. Die komt Q twee volgens mij of Q een krijgt u hem, komt u die tegemoet. En ook daar hebben wij aandacht. We hebben

aandacht voor die toegankelijkheid, maar nog steeds vind ik het ontzettend lastig als ik inderdaad met de werkgroep door de binnenstad, het is nog steeds een jungle. Het is nog steeds niet, zoals we het zouden willen, dus daar moeten we echt mee aan de slag. De ChristenUnie. Dank voor uw enthousiasme. U gaf aan, dat ze een plek zou vinden, inderdaad, voor stilte, heb ik ook wat over gezegd. Ook uw buurvrouw gaf aan, dat het belangrijk zou zijn. Ik vond het heel mooi, dat u kwam met een geluidskaart stilte. Ik ken het niet, maar ik weet dat we inderdaad, het zou misschien wel goed zijn, dat onze bewoners zouden kunnen weten, waar kan, waar zijn nou die groene plekken? Waar kan ik recreëren? Waar kan ik inderdaad wandelen of rennen of wat ik ook zou willen doen of wandelen met een hond? En waar kan ik inderdaad stilte plek vinden? Dus hartstikke dank voor uw input. Partij voor de Dieren. Volgens mij heb ik uw vraag net beantwoord, omtrent de rust en ruimte, lucht en bewoners. Die gaan wij zeker meenemen, want de opgaven die wij met elkaar hebben, moeten we echt niet onderschatten. Het is echt een grote opgave en de PVV, die vroeg net inderdaad van feiten. Het is feitelijk zo. De klimaat is gewoon aan het veranderen. Of ik nu wil ontkennen of niet wil ontkennen, het gebeurt gewoon. En we gaan in de klimaatagenda, dan zullen we u echt laten zien op het moment dat we niks doen, wat het betekent als het ontzettend behoorlijk gaat regenen, wat betekent dat dan voor onze inwoners? Wat betekent dat voor de gebouwen, de schade die het oplevert, maar ook eventueel doden die eventueel zouden kunnen vallen? Dat kan. Dus we gaan het echt uitrekenen van tweeduizenddertig, tweeduizendvijftig, tweeduizendtachtig. Mochten er gigantische, het is in Duitsland gebeurt, nog niet zo ver hier vandaan is het gebeurd, maar wij willen dat echt voorleggen om te laten zien wat voor effect, wat voor impact heeft die klimaatverandering op ons en wat we nu moeten doen om dat tegen te gaan. En onze inwoners hebben we nodig. We hebben de organisaties nodig. De bedrijven hebben we nodig, gaan we ook mee in gesprek. Bedrijventerreinen, we hebben allerlei hitte-stresskaarten gemaakt. En dan zie je echt allerlei plekken rood opglloeien. Daarmee gaan we aan de slag en de klimaatagenda zult u zien welke plekken prioriteit hebben en waar we mee aan het werk moeten gaan. Stadspartij. Ons eigen ~. Ik moet eventjes. Soms kom ik ook woorden tegen die voor mij ook gewoon nieuw zijn. De onteigeningen die vallen onder de provincie, inderdaad. Die zijn de trekker daarvan. De stand van zaken weet ik niet, zal ik uitzoeken. Ik zal zorgen, dat u dat van ons krijgt. Studentenstad. De fietsen. U had het over, dat het inderdaad meer parkeerplekken. Ik had het over de westkant, want zoals je nu ziet zij weer aan de slag met een nieuwe markt. Het leuke daarvan is om te vertellen, dat het forum is geopend. En we hebben het fietstoerisme daar neergezet en we zien ook dat het echt effect heeft. Door de mensen vriendelijk aan te spreken, worden de fietsen ook geplaatst. Schoon en droog in de nieuwe parkeerplek. Maar we zien ook, op een moment dat er niemand is, dat het ook een andere realiteit is. Dus ook daarmee moeten we aan de slag en de westkant heeft ook onze aandacht, want u ziet, onze fietsers staan er ook. Die doen ook constant hun werk. Maar het ligt ook echt aan het gedrag van mensen en daar moeten we ook wat mee. We hebben allerlei vlonders neergezet om ook wat meer capaciteit neer te plaatsen. We zien ook met de komst van de swapfiets natuurlijk een zegen dat mensen de fiets gebruiken maar we zien ook dat het hebben van, een fiets niet meer een eigendom is, op het moment dat je hem kwijt bent of dat je niet kan vinden, dan bel je de swapfiets en de swapfiets, komt met een nieuwe fiets voor je. Dus het is niet meer van jezelf, iets wat je koestert en echt vastzet en op zoek naar gaat. Dus ook daar vind ik, dat we

in gesprek moeten gaan met swapfiets. Hoe zou dat nou anders kunnen en dit moeten we echt anders gaan doen. En de aanpak hiervoor zijn we bezig inderdaad met een onderzoek. Ik wil nog even afronden voor studentenstad, dan hebben we dat gewoon even klaar. We zijn dus met de westkant. Sorry, voorzitter, maar met de westkant zijn we dus met een onderzoek bezig. Ook met de westkant. Hoe gaan we dat nou doen?

02:17:14

Voorzitter: Meneer Boter, ik denk dat u nu aan de beurt bent.

02:17:17

De heer Boter: Ik hoorde heel veel groen, maar of dat de swapfiets nou zo heel groen is. Want volgens mij zijn de bergen afval van die fietsen als die niet meer.

02:17:27

Voorzitter: Nou, goed. Dat is een opmerking, die wordt ter kennis genomen. Dankuwel. Mevrouw Chakor, gaat u verder met de beantwoording.

02:17:43

Wethouder Chakor: Voorzitter, volgens mij. De SP vroeg nog inderdaad van kijk naar de mensen. De leefkwaliteit die we hebben, hebben we ook, dat verhogen van de leefkwaliteit doen we ook inderdaad voor de mensen. Maar zoals ik net inderdaad ook aan de heer Loopstra heb aangegeven, de aandacht we moeten daar meer inderdaad in gaan zetten wat voor effect en impact heeft dat nou eigenlijk voor onze inwoners. U vertelde inderdaad van, het gaat dus een beetje tiny forest, een beetje bos. Het is, hoe zit het nou eigenlijk met het terugdringen van de reclameborden. Volgens mij, dat staat in de MJP op bladzijde vijftien, dat we daar ook mee aan de slag gaan. Staat ook in wat we daarmee gaan doen. Dus daar is ook aandacht voor. De PVV vroeg inclusiviteit. Wat is dat nou eigenlijk, inclusiviteit? Diversiteit is uitgenodigd geworden voor een dans en inclusieve tijd is. Nee, diversiteit is uitgenodigd worden voor het feestje en inclusiviteit is dat je ook uitgenodigd wordt voor het dansen, dus voor het feestje en voor dansen. Als wij onze, alles wat wij doen, als wij daar toegankelijkheid in zouden meenemen, dan zou iedereen binnen kunnen komen ook hier in stadhuis. Als wij dit gewoon hadden gebouwd met de bedoeling ook iemand met een, met een handicap kan hier wonen, ook iemand die gezond is dan hadden we nergens meer ~ Dan hou je daar gewoon rekening mee. Dat is het moment, dat je kijkt naar een inclusieve samenleving. Hou je rekening met mensen die vitaal zijn, maar ook mensen die wat extra ondersteuning hebben. Dus dat is hier, wat ik hiermee bedoel, dus niet de inclusiviteit van misschien met kleur enzo, dat zou ook kunnen. Dat kan ik ook uitleg geven, maar hier heb het echt over het fysieke gedeelte daarvan. Klimaatdictatuur is een nieuwe woord die ik hier hoor van u. Ik beschouw mezelf nog niet als klimaatdictatuur of helemaal niet. Ik ga eens even opzoeken, wat dat inhoudt en hoe ik daarin zou kunnen slagen. Maar wat ik, wat ik, wat ik nu vertel over de klimaatverandering en feiten daarin, die gaat u van ons krijgen. Die kunt u tegemoet zien met de klimaat adaptatieplan die eraan komt. Ik heb, voorzitter, ik heb volgens mij alles gehad.

02:20:06

Voorzitter: Dat klinkt geweldig. Mevrouw Chakor is aan het einde van de beantwoording van de vragen. Kan dit voorstel zo afgedaan worden? Meneer Brandenburg heeft nog een vraag. Hebben anderen nog een vraag?

02:20:26

De heer Brandenburg: Nou ja, kijk ik vroeg, wat vindt het college nou van het terugdringen van de reclame-uitingen. Dan zegt mevrouw Chakor, ja, het staat op pagina vijftien. Kan ik gelukkig snel zoeken, maar er staat helemaal niks over reclame-uitingen. Daar staat iets over vergroenen van de binnenstad. Maar wat vindt het college? Vindt het college ook leefkwaliteit als je niet overal overdonderd hoeft te worden met reclame-uitingen van grote bedrijven die geld willen maken.

02:20:48

Wethouder Chakor: Ik vind dat er een balans zou moeten zijn. Ook daar moeten we inderdaad naar gaan kijken. Zeker vind ik dat. En we zijn ook gesprekken aangegaan. Als je kijkt naar de GCC, ben ik ontzettend tevreden over het feit, dat ze zich nu al druk maken over de deuren, die inderdaad gesloten moeten zijn. Ze zijn al bezig met circulariteit. Er zit beweging in, ook daarin, maar het betekent dat we aandacht hebben ook hiervoor zeker.

02:21:14

Voorzitter: Goed, dan rond ik hiermee de discussie over dit meerjarenprogramma af. Het is een raadsvoorstel. Hoe wilt u dit agenderen? Kan dit conform de Raad. Een minuut, voor de zekerheid, een minuut. Nou, gaat dit ook een minuut. Daar de Raad. Goed.

B3. Meerjarenprogramma Ruimtelijke Economie 2020-2023 (raadsvoorstel 19-12-2019)

Dan gaan wij over naar programma B 3. Ik dank de heer Loopstra en mevrouw Chakor. Gelukkig is de heer daar ook aangeschoven, dus hij kan zijn eigen vragen beantwoorden. Maar ik zal eerst nog eventjes aangeven hoeveel spreektijd iedereen nog heeft, dat is ook handig. GroenLinks heeft nul. De Partij van de Arbeid twee, D66 ruim twee, de SP nul, VVD anderhalf, ChristenUnie ruim twee, Partij voor de Dieren nul, CDA ruim drie, 100% Groningen twee en een half, Stadspartij een minuut. Student en Stad heeft ook nog één minuut en de PVV heeft nul. En ik zit even te kijken. Ik denk dat het toch verstandiger is om die fracties, die nog maar nul minuten hebben toch één minuutje te schenken. Maar dan wil ik wel graag, dat ze daar zich ook aan houden, binnen die minuut, want anders dan krijgen we voor deze vergadering niet klaar voor half elf. Meneer Loopstra, u wil beginnen. U wilt de woordvoering doen. Ga uw gang.

02:22:53

De heer Loopstra: Dank u, voorzitter. Ik zal het ook kort houden. De Partij van de Arbeid heeft twee jaar geleden al tijdens de Horeca-beurs aangegeven, vrij ongerust te zijn over de ontwikkeling in de binnenstad. De verhouding horeca en detailhandel. En gelukkig vinden wij dit stuk ook terug dat het college hier ook met een visie komt, want dat is, daar moeten we haast mee maken. Wat nu zelfs, sigaren mag er zijn Holman omgebouwd was tot horeca, maakt onze fractie toch wel erg ongerust. Want veertien jaar geleden kocht ik ~ kaartje zelf ~ bij FC Groningen en dat er nu ook allemaal wat verandert, dat lijkt mij geen goede zaak. Dus fijn dat dat gebeurt. Ten tweede, ik heb de mondelinge vragen.

02:23:42

Voorzitter: Mevrouw Akkerman heeft daar toch wel een vraag over, meneer Loopstra.

02:23:48

Mevrouw Akkerman: Ja, dankuwel voorzitter. Ik vroeg me wel af als bezoekers en potentiële

klanten en klanten daar nou behoefte aan hebben. Wat vindt de Partij van de Arbeid dan? Wil die dan voorschrijven, wat klanten leuk moeten vinden?

02:23:57

De heer Loopstra: Nou, we hebben in deze stad wel meer afspraken en wij vinden gewoon, dat het een divers aanbod zijn van winkels en horeca, maar dat het niet zo moet zijn, dat je straten binnenkomt waar alleen maar broodjeszaken zijn. Ik denk dat het op den duur niet bevorderlijk is voor het aanzien van onze stad. Verder heeft onze fractie een paar maanden geleden vragen gesteld over de wandelmars, de opvolging. En het college gaf toen aan, daar komen we op terug. En ik was even benieuwd naar de stand van zaken daarin. Verder komt er een visie over de bedrijventerreinen, dat was ook al in het stuk, maar nu weer. En de wethouder heeft laatst ook aangegeven, dat hij daar serieus aan de slag gaat. Dat juichen wij toe, vooral omdat de groei van de werkgelegenheid zit. Fijn dat het zo is, maar het zit gewoon in ~ het Eemskanaal en dat vinden wij goed. En wij denken, dat het stimuleren en faciliteren van de gemeente richting bedrijventerreinen alleen maar meer werkgelegenheid kan opleveren. Dus daar zien we ook aan.

02:25:06

Voorzitter: Meneer Loopstra, u bent nu ook wel ver over uw tijd heen.

02:25:11

De heer Loopstra: Ja, dat komt door die vraag van mevrouw Akkerman.

02:25:14

Voorzitter: Ja, maar toch blijft u verantwoordelijk voor uw eigen tijd. Oké, dankjewel, mevrouw Akkerman voor de woordvoering.

02:25:24

Mevrouw Akkerman: Dankuwel, voorzitter. Ik wil maar graag, om te beginnen, aansluiten bij mijn fractiegenoten over het meerjarenprogramma wonen, maar dan was natuurlijk de wethouder er ook niet bij. Want het ging over, dat er te veel dubbele teksten zitten in het meerjarenprogramma wat we nu behandelen en behandeld hebben en of het al een idee is om in het vervolg dan eigenlijk alleen de verschillen op papier te zetten en te bespreken. Ik was wel heel erg te spreken over de programma-kaarten die bijgevoegd was. Die vond ik erg behulpzaam, want je kan eigenlijk in één oogopslag zien wat er allemaal speelt. Ik heb ook dan geprobeerd om al onze punten op die kaart in één oogopslag te zetten, dus ik hoop dat dat gelukt is. In het raadvorstel lezen we, dat er een aantal zaken geconcretiseerd worden. Dat maakte ons enthousiast, maar toen we dan het plan zelf lazen, vonden we dat nog wel enigszins meevallen. In die zin, het gaat nog steeds veel over we gaan visies opstellen. We gaan een strategie bedenken en tegelijkertijd zien we, dat de groei veel hoger is dan verwacht. Er zijn meer banen. Er zijn meer overnachtingen en ga zo maar door. En dat doet bij ons de vraag oproepen. Is het niet tijd om echt te gaan doen. En heel specifiek zijn we daarin benieuwd naar wanneer de Centrumvisie voor haar echt klaar is. En ook hebben we in mei over gehad, dat maatschappelijke coalities gesmeed worden en dat ook de verwachting was, dat misschien andere partijen investeringen zouden kunnen doen en of daar al iets concreets over te zeggen is. Tenslotte zien we dat een terugkerend thema in meerdere programma's, is de zogenaamde mismatch op de arbeidsmarkt. Er zijn steeds meer banen, maar er zijn ook nog steeds veel werkzoekenden. En onze fractie kwam een idee tegen van

een bedrijf uit Amerika die doen al zogenaamd open hiring. Daar kun je je naam op een lijst zetten en zodra er werk is wordt gewoon de bovenste gebeld, zonder gesprek zonder gedoe over eventueel gat in je cv en noem het maar op. En onze vraag is of het college dat concept kent en of zij bereid is om daar iets mee te doen om dat bijvoorbeeld te stimuleren. Het is wel iets wat bedrijven zelf moeten doen, maar je zou het in ieder geval bekend kunnen maken en bedrijven kunnen aanmoedigen. Dankuwel.

02:27:16

Voorzitter: Fijn, dankuwel. Wie kan ik vervolgens het woord geven? Meneer Rebergen van het ChristenUnie.

02:27:26

De heer Rebergen: Ja, dankuwel voorzitter. Het voorliggende stuk komt ons ook niet onbekend voor. En het gaat vooral in op het vestigingsklimaat. Drie belangrijkste opgaven die zijn geformuleerd. Het faciliteren van de groei van de werkgelegenheid. Het behouden van de versterking van aantrekkelijkheid en het flexibel en wendbaar zijn bij veranderingen. Over de eerste twee willen we kort iets zeggen. Wij vinden het belangrijk, dat we voldoende werkgelegenheid bieden voor onze inwoners. Daarbij kijken we naar gemeente en regio en zowel theoretisch als praktisch opgeleid en aantrekkelijk. Een gemeente is immers een gemeente met voldoende werk voor iedereen. We hebben het hier bij de bespreking van economische programma ook al over gehad. We vonden de verantwoordelijkheid om door economische groeikansen voor iedereen te realiseren. Het tweede is behouden en versterken van aantrekkelijkheid. Vestigingsklimaat is een belangrijke pijler voor economie en een van de sturende middelen van onze gemeente. Daarbij, wat ons betreft, aandacht voor zowel nieuwe als al gevestigde bedrijven en zowel in stad als dorpen. We zien daarom het belang van een gezonde visie op werklocaties. We hebben een tweetal vragen. Op pagina vijf wordt de leegstandspercentage genoemd en ook aangeeft, dat die ongezond laag is. Ontwikkelingen kunnen gefaciliteerd worden. En ongezonde concurrentie over de bestaande plekken, in hoeverre belemmert dat het sturen in wat je waar wil? En dat is de eerste vraag. Tweede vraag gaat over pagina vijftien. Daar staat zo een stadsprojectuitwerking, zien we nog scherper dan verwacht. Onze afhankelijkheid van initiatiefnemers in de markt, zoals ondernemers, eigenaren en bedrijvenverenigingen. Eigen projecten zijn sterk afhankelijk van andere gemeentelijke projecten en het investeringsbedrijf van externen. De vraag is dan, betekent deze afhankelijkheid ook iets in concrete termen ten opzichte van het vorige meerjarenprogramma? Tot zover.

02:29:20

Voorzitter: Dankuwel. Wie kan het volgend woord geven? Mevrouw Sloot.

02:29:27

Mevrouw Sloot: Voorzitter, ik dankuwel. Vanwege de tijd zal ik proberen de tekst van mijn zieke collega uitermate in te korten. We zien in dit programma behoorlijke focus op bedrijventerreinen, maar waar staat het ~ in het meerjarenprogramma. Hoe gaat het met de verkoop? Heeft ook een link met het vorig onderwerp, woningbouw. Wat ons in dit voorstel ook opvalt, is dat met veel organisaties overleg wordt gevoerd, zoals bijvoorbeeld Koninklijke Horeca Nederland, et cetera . Over de binnenstad en de horeca, maar dat in geen geval bewoners of gebruikers worden genoemd als overlegpartners. Hoe kan dit? Graag een reactie. Ook wij, wij hebben de vraag wanneer er een Centrumvisie klaar is. En met

betrekking tot de financiën. Wij begrepen dat de toegezegde driehonderdduizend euro voor tweeduizendnegentien niet volledig is besteed en dat deze gelden ~ blijven voor betreffende projecten. Klopt dat? Graag een reactie. En ten aanzien van de financiën voor tweeduizendtweintig en verder, ingezet wordt op een besparing jaarlijks op vijftigduizend euro door extra inspanningen van de gebruikers. Dit betekent, dat bij het niet realiseren van deze extra geld de betreffende werkzaamheden geheel of gedeeltelijk niet kunnen worden uitgevoerd. Is dat juist? Graag een reactie. Het voorstel kondigt ook een aantal voorstellen aan die later dit jaar aan de Raad zullen worden voorgelegd. Wij zullen die voorstellen dan op hun eigen merites bekijken en bespreken. Tot zover.

02:30:47

Voorzitter: Dankuwel. Ik kijk even rond. De heer Dijk.

02:30:50

De heer Dijk: Ik dank dat ik nog een minuutje krijg, voorzitter. Ja er was voor ons in eerste instantie niet echt een enorme reden om dit nu weer te bespreken, maar ik zie inderdaad dat het stimuleren van werkgelegenheid of vakkrachten, mensen met een beroepsopleiding daarin is teruggekomen. Dan niet heel concreet wat we dan precies gaan doen, maar ik ga ervan vanuit dat dat in de loop van de tijd komt. De opmerking dat ik het eens ben met Partij van de Arbeid over sturing op het type winkels en horeca, om eenheidsworst in straten en buurten tegen te gaan en tot slot een vraag. Als ik het plaatje bekijk en het Zonplein zie, dan gaat het dan over grootschalige retail. We hebben daar in het verleden best wel veel discussies over gehad. Hier in deze gemeente ging het vooral over sportwinkels als Telstar wat tegenwoordig Daka heet. En tegenwoordig is er ook een nieuw aanbod Decathlon. En de twijfels die veel partijen toentertijd bij hadden, is dat het wel erg concurreert met bijvoorbeeld sportschoenenwinkels in de binnenstad. En ik moet eerlijk toegeven, dat ik niet heel vaak op het Zonplein kom, maar ik was daar laatst dus een keer en omdat ik op vakantie ging en toen ben ik die winkel in gelopen en toen bleek het inderdaad dat die concurrentie groot is. Mijn vraag is eigenlijk is dit beleid losgelaten, dat het niet mag concurreren met de binnenstad of zie ik dat verkeerd?

02:32:20

Voorzitter: De heer Benjamins, D66.

02:32:23

De heer Benjamins: Dankuwel, voorzitter. Ja, heel erg veel nieuws staat inderdaad niet in dit meerjarenprogramma, maar dat zou inderdaad verbazingwekkend zijn, dat we er nog maar zo kort geleden al met elkaar over spraken en er meer meerjarenprogramma's op het programma staan vandaag. Onze complimenten over de programmakaart. Daar sluit ik me wat dat betreft bij de VVD aan. Veel terechte en logische keuzes zijn hier ook in het programma, ~ terug te vinden. En ik zei vorig jaar al iets, bijvoorbeeld over de Centrumvisie van Haren en de visie op de bedrijventerreinen. Toch licht ik er eentje uit deze wat negatief opvalt en die gaat over het Zonplein, waar de heer Dijk ook al iets over zei. Want niet alleen de ontwikkelingen op het Zonplein vragen om flexibiliteit van het Masterplan Zonplein. Ook de ontwikkelingen rondom kop van Oost, onze grootste ambities aangaande de stadshavens en andere oostelijk gerichte ontwikkelingen van onze gemeente, hebben veel onderdelen in zich die invloed zullen hebben op het Zonplein en ook bijvoorbeeld het plein, dat ligt tussen Roskildeweg en de onuitsprekelijke straat die langs de Ikea loopt. Voorzitter, het mooie is,

dat dit masterplan, die flexibiliteit zeker in zich draagt, ondanks het feit, dat de basis van die branchering uit tweeduizendtwaalf stamt. Maar we lezen nergens, dat we nu bijvoorbeeld aanpassingen zullen doen aan het bewuste plan, terwijl er wat D66 betreft meer dan voldoende aanleidingen zijn binnen de detailhandel, zoals heden ten dagen. Dus een zeer kritische blik op verdere uitvoering van dit masterplan lijkt ons noodzakelijk. Dank u, voorzitter.

02:33:48

Voorzitter: Dankuwel. Meneer van Kesteren, u heeft nog een minuutje.

02:33:52

De heer van Kesteren: Ja, dankuwel voor die minuut, voorzitter. Heel sympathiek. Werkgelegenheid faciliteren en economische motor versterken. Dat is een hele mooie ambitie waar de PVV volledig achter kan staan. Maar ik moet ook een compliment geven aan de PvdA die toch wel de consequenties schetst van te veel horeca in de stad. En ik wil toch even Haren als voorbeeld nemen. Dat is toch een verademing als je daar komt. Dat is een goede balans tussen horeca en detailhandel. En ik vind, dat het college dit ook heel serieus moet nemen. Dat probleem wat PvdA ook naar voren brengt, want dat kan een heel groot probleem worden voor de leefbaarheid en de aantrekkelijkheid van deze stad. En tot slot, voorzitter, zou ik nog willen vragen hoe dit college de kwaliteit van het winkelniveau een impuls kan geven. En daarbij zou ik het advies willen geven om de bereikbaarheid van deze binnenstad niet te ontmoedigen door het toch wel het anti-autobeleid en ook de parkeergelegenheid niet al te duur te maken, want dat is ook een aspect wat ervoor zal zorgen, dat er minder publiek zal komen. En dat probleem, wat de PVV aan heeft geschetst, dat is een heel groot probleem en dat moet niet onderschat worden. Zou toch nog extra mee willen geven. Dankuwel.

02:35:14

Voorzitter: Fijn. Dankuwel. Ik geef het woord aan de heer Been van GroenLinks.

02:35:18

De heer Been: Ja, dankuwel, voorzitter. Twee korte puntje. Eén is dat al die meerjarenplannen die vandaag ~ natuurlijk van alles met elkaar te maken hebben over hoe wij omgaan met de ruimte. En dat betekent, dat het soms best ingewikkeld is om dat goed met elkaar in verbinding te leggen en soms gaat het goed zoals laatst in het programma over energie wat volgende week besproken wordt, dat die ambtenaren die zich bemoeien met de energietransitie ook aan tafel gaan zitten bij het opstellen van al die nieuwe strategieën voor bedrijventerreinen. Dat is echt een super mooie ontwikkeling, maar wat wij zien, mevrouw Chakor zou dat een gemiste meekoppelkans noemen, is dat de ambtenaren, die over klimaatadaptatie gaan bijvoorbeeld daar nog niet bij zitten. En misschien dat dat een goede zou zijn om mensen van leefkwaliteit aan te laten schuiven, want daar ligt best wel een opgave. En de tweede vraag gaat over. Ik zal snel zijn, voorzitter. De tweede vraag gaat over het concept vestigingskader. Daar gaan we er eentje van herijken op de ~ campus. Zo een vestigingskader heeft als doel om gezamenlijke uitgangspunten te definiëren waaraan nieuwe bedrijvigheid kan worden getoetst. Nou heeft alleen de ~ campus zo een dergelijk kader en is het niet een idee om beter te kunnen sturen op de doelen die wij hebben in bepaalde gebieden in deze gemeente. Neem bijvoorbeeld de matige horeca in de binnenstad, om dat voor meerdere terreinen te gaan ontwikkelen. Dankuwel.

02:36:50

De heer Been: Helemaal goed. Dankjewel. Wie wil nog wat over zeggen over dit onderwerp. Niemand meer? Dan geef ik het woord aan de wethouder.

02:37:03

Wethouder de Rook: Voorzitter, dankuwel. Ik wordt er regelmatig op aangesproken om niet hele lange inleidingen te houden, dus dat laat ik dan maar achterwege, want de inleiding die bij stuk ~ ik kom zo meteen bij de eerste vraag van de PvdA, is dat die inleiding die bij elk stuk zit, dat gaan we volgend jaar anders doen vertelde Van der Schaaf, maar net hersteld. Ik had er een hele andere opvatting over, maar heb ik nu helaas geen ruimte meer voor. Dus wat gaan we doen? We gaan die dubbeling in die richting, volgend jaar gaan we die eruit proberen te halen. ~ Dat werd er niet bedoeld, in ieder geval, we gaan ervoor zorgen. ~ Precies. Maar volgens mij moeten we er vooral voor zorgen dat we laten zien wat er in tweeduizendnegentien gebeurd is voor tweeduizendtweintig en wat we komend jaar gaan doen. Volgens mij is dat belangrijk en dat moeten we handhaven. Soms kunnen dingen ook wijzigen. Soms ontstaat er verwarring over, iets dat niet genoemd wordt. Is dat nu uit beeld. Nee, dat gaan we nog steeds doen, dus hadden we het ook gewoon opslaan en dus laten we dat zo op die manier gaan doen. De PvdA, die is begonnen met een vraag over de balans tussen horeca en detailhandel. De heer Van Kessel heeft er net bij aangesloten. Het klopt, dat is een urgente vraagstuk, dat wij in de binnenstad zien als we kijken een aantal jaren terug, hebben we juist onze regelgeving op voorspraak van Koninklijke Horeca Nederland versoepeld door het makkelijker te maken om een horecabedrijf te vestigen in de Groningse binnenstad, om makkelijker te veranderen. En we zien nu, dat de tijdgeest inmiddels echt een hele andere is, dus horeca schiet eigenlijk overal de grond uit. Als er een pand leeg staat, dan is er binnen no time vaak wel iemand beschikbaar, die daar een horeca concept in wil vestigen. Mevrouw Akkerman heeft gelijk, ja, maar goed, dat is nu een ondernemers vrijheid om dat te willen doen. Dus waar zit het belang van de gemeente in. Is niet dat wij individuele ondernemers gaan vertellen wat ze wel en niet mogen doen, maar wel dat wij een belang hebben om een evenwichtig aanbod in de binnenstad te blijven houden. Want als ze aantrekkelijk willen zijn, dan moeten wij ervoor zorgen, dat wij een aanbod in de binnenstad hebben tot een goede combinaties van verblijf, van horeca en van detailhandel. En als we zien dat die balans gaat verschuiven, waardoor wij als stad als totaal minder aantrekkelijk gaan worden, dan is dat voor ons een titel om te zeggen, daar hebben wij wat van te vinden en inmiddels verzoekt Koninklijke Horeca Nederland ons daar ook op om daarop in te grijpen. We zijn nu met hun aan het kijken over hoe we dat het beste kunnen doen, maar het staat vol op de agenda. En wat ik er nog bij wil noemen is dat dit, wij kunnen dit natuurlijk niet los zien van de hele moeilijke situatie waar de detailhandel nog steeds in zit, dat alleen het beperken van horeca, dat gaat dat vraagstuk niet oplossen. We zullen ook met de binnenstad ondernemers moeten nadenken over hoe zorgen we, dat het detailhandel klimaat vitaal blijft. Daar heeft de heer Van Kesteren een suggestie voor gedaan. Het gaat over mobiliteit, waarbij ik zijn opmerking wil aanvullen met het gegeven dat ook bijvoorbeeld door PNR's en dat fietsmobiliteit ook ontzettend belangrijk is. Maar dat is één van die aspecten. Het andere gaat bijvoorbeeld over huren waar sommige ondernemers tegen aanlopen, gaat er bijvoorbeeld om wat kunnen we samen ontwikkelen om een vuist te maken tegen het internet winkelen. Het warenhuis Groningen, dat ik hoop, dat u heeft gezien gelanceerd worden, is daar een voorbeeld van. Samen te kijken over hoe

kunnen we de kracht van het lokale ondernemerschap verder versterken. Dat heeft wat het college betreft echt de volle aandacht.

02:40:03

De heer Loopstra: Wethouder wordt toch ook. Ik snap de ongerustheid over detailhandel met online winkelen. Dat heeft het de Partij van de Arbeid ook. Maar u moet toch ook toegeven dat het met de detailhandel toch veel beter gaat dan vijf, zes jaar geleden.

02:40:17

Wethouder de Rook: Nou ik denk, het hangt er vanaf hoe, wie je het vraagt want tegelijk zien we ook dat er nog steeds veel ketens om de één twee maanden gaat er toch weer een keten die valt daarom want die heeft het nu vooral heel erg moeilijk. Alleen wat opvallend is dat met name de grote ketens meer last lijken te hebben dan de hele kleine ondernemers. Zou ook een kans kunnen zijn voor de Groningse binnenstad. Ik denk dat het antwoord op uw vraag is denk ik maar net aan wie je het vraagt of dat zo is. Dus dat verschilt ook wel heel erg per branche denk ik over hoe, in hoeverre dat verschil maakt. De warenmarkt snapt, proces is dat wij voor de zomer met u terugkomen over het vervolg van de warenmarkt. We zijn nu bezig met de Grote Markt en we waren al bezig met de vismarkt. Het is voor ons, denk ik, als gemeente belangrijk dat daar een integraal plan voor komt. Dus dat we niet eerst de ene markt doen en dan maar de andere. Dat moet in samenhang, maar tegelijkertijd moeten we er wel voor zorgen, dat gegeven de gesprekken die we al veel langer voeren met de ondernemers van de vismarkt, dat we niet maar moeten gaan wachten totdat wij het met elkaar eens zijn over wat er met de Grote Markt moet gebeuren. Dus ik ga nu samen met de CVAH onder andere in gesprek over, hoe kunnen we ervoor zorgen, dat wij op de korte termijn zonder hele grote inrichtingsvraagstukken toch al in de geest van de toekomst van de warenmarkt met een integrale markt ~.

02:41:27

Voorzitter: Ik heb even een vraag. Kent iedereen de afkorting die de wethouder ~.

02:41:31

Wethouder de Rook: ~ van ambulante handel. Is dus ~ van marktondernemers.

02:41:35

De heer Loopstra: Sorry, ~ nog een vraag heb, maar met de warenmarkt doelde ik vooral op die opvolgingsproblematiek, met die dergelijke uitspraken.

02:41:42

Wethouder de Rook: Ja, en dan gaat het ook over de schaarse vergunningen, neem ik aan. Is het onderdeel van nieuwe vergunningenstelsel. Wij moeten dat herijken, is meer een Europese uitspraak geweest. Zo doen we samen met de CVA, waarbij we kijken, hoe we de balans kunnen vinden tussen enerzijds ervoor zorgen dat er zekerheid is voor ondernemers, ook op de langere termijn, en tegelijk wel ruimte behouden voor flexibiliteit, dat iemand die iets wil beginnen op de markt, die dat ook kan. En daarbij staat de opvolgingsproblematiek specifiek ook op de agenda. Ik kan er nog veel meer over zeggen, maar volgens mij is dat niet de bedoeling. ~ Dan zijn dat volgens mij in grote lijnen de antwoorden op de vragen van de PvdA. De VVD zegt van, ja, we zijn nu wel vooral de intentie om visies op te stellen en de reden dat we zeggen er is een intentie om die op te stellen, zijn nog niet af en dat is omdat we het heel belangrijk vinden om dat ook samen met de ondernemers te kunnen doen. Dus

we zeggen we gaan het traject beginnen, vervolgens gunnen we hen ook de mond. Gaan we kijken over wie welke rol kan spelen om daardoor tot een gezamenlijke visie te kunnen komen voor de verschillende elementen die u ook in het meerjarenprogramma heeft gezien. We gaan aan de slag, maar doen dat wel samen met mensen en het duurt altijd langer, dan dat we het gewoon zelf bepalen, maar ik denk dat dat goed is en ook precies wat u als raad van ons vraagt.

02:42:54

Voorzitter: Heeft mevrouw Akkerman toch nog een vraag over.

02:42:58

Mevrouw Akkerman: Dankuwel voorzitter. Ja, maar de vraag was specifiek over Haren was of er al zicht is wanneer die visie af is? En uiteraard lijkt het ons ook goed om dat samen met ondernemers te doen, maar dat we een soort deadline hebben.

02:43:08

Wethouder de Rook: Ik denk, dat wij eigenlijk als het gaat over welke deadline we kunnen hanteren, dat het ook afhangt welke inspanning de ondernemers kunnen leveren. Wij kunnen wel zeggen, moet voor een juni klaar zijn maar als ondernemers zeggen, ja sorry, maar dat kunnen we helemaal niet leveren op die termijn. Dus ik zou er niet van houden, om dat nu eenzijdig hier te gaan vaststellen. Dus dan moeten bijvoorbeeld een onderdeel maken van dat proces. Als er meer helderheid over is, zullen we dat natuurlijk ook in het volgende meerjarenprogramma duidelijker neerzetten, dat er een einde aan zit. Dat we dat dan gewoon ook aan u laat zien. Dan is er nog een vraag over maatschappelijke coalitie. Die is nog in ontwikkeling. Wij zijn eigenlijk nog zoekende over, wat zij in opties willen agenderen bij die maatschappelijke coalitie, gaat het met name over het ontluiken van de investeringspotentie of gaat het over de arbeidsmarkt. Het zijn hele andere vragen, waar ook andere partijen vaak bij willen. Dus er is nog een open vraag en zolang we, die zullen we eerst moeten beantwoorden en daarna aan de slag om daadwerkelijk die partijen ook aan tafel te kunnen krijgen. Maar de contacten die zijn veelvuldig en vinden nu vaak bilateraal plaats, heeft wel resultaat, maar nog niet de manier waarop we dat het liefst zouden zien als maatschappelijke coalitie. Dan de open hiring. Daar zijn wij mee bekend. En wij onderzoeken nu of we in het kader van het werkprogramma daar een pilot mee zouden kunnen gaan beginnen. Maar dat is nog in onderzoek, maar we zijn ermee bekend. Even kijken. De ChristenUnie, die heeft gevraagd naar het leegstandspercentage met de vraag of dat nu belemmerend werkt. Ik kan eigenlijk niet vanuit deze plek nu zien of dat in casuïstiek ook belemmerend werkt, maar in algemene zin is natuurlijk wel dat er nieuwe initiatieven komen. Er staat eigenlijk niets leeg, er is geen plek beschikbaar. Ja, dan belemmert dat de mogelijkheid om nieuwe dingen toe te laten. Dus is in algemene zin, is dit iets waar we eigenlijk heel blij mee moeten zijn. Dus dat is één, maar twee is dat het voor de innovatie van het aanbod, zou je kunnen zeggen, beter is als het percentage wat toeneemt. Maar daar sturen we niet op. Even kijken, ik heb hier staan, bereidheid. Weet ik nu niet precies wat u daarmee bedoelde. Licht aan mij hoor, ik heb het niet goed opgeschreven. Misschien kan de heer Rebergen nog even vertellen wat zijn tweede vraag was.

02:45:04

De heer Rebergen: Ja, op pagina vijftien heb ik een stukje aangehaald, waarin staat, dat we afhankelijk zijn van andere gemeentelijke projecten en investeringsbereidheid van externen

en de vraag was van, betekent dat ook iets ~ in het vorige meerjarenprogramma, dat we dingen anders gaan doen, omdat we die afhankelijkheid hebben.

02:45:21

De heer van Kesteren: Ja, maar ik. Ook dat zou ik niet per casuïstiek kunnen uitpluizen, maar als men zin, speelt dat natuurlijk wel. Laat me een voorbeeld noemen. Bijvoorbeeld bij winkelcentrum Paddepoel hadden we zelf toen ook een traject afgesproken, hebben we zelf beelden bij hoe het zou moeten worden, maar weten ook, dat de investeringen die er plaatsvinden, een belangrijk deel door een ander moet gebeuren. En die gaat zelf over of hij dat wel of niet doet. We kunnen daar wel kaders voor afspreken, maar we kunnen dat niet afdwingen. Dus in die zin heeft dat wel consequenties. We houden u zo goed mogelijk van op de hoogte. Dan de vraag waar ~ die vraagt aan de gebruikers van de horeca. Bij mijn weten is er niet een vereniging van misschien de AA, maar is er geen vereniging van gebruikers van horeca-voorzieningen. Daar komt nog vaak bij dat, eigenlijk is iedereen een gebruiker of een potentiële gebruiker van een horeca-voorziening. En dus hebben we het over alle inwoners en die kiezen een keer in de zoveel tijd vertegenwoordigers om over dat soort thema's mee te denken. En dat bent u, dus wij proberen op die manier ook de gebruikerskant mee te nemen. Dus als u daar suggesties voor heeft, geef ze dan ook vooral mee. Twee is het ~ park. Ik heb op dit moment, het is volgens mij een beetje een technische vraag, geen actuele verkoopinformatie, die is er wel dus u kunt nu wel vragen, maar ik stel voor dat u dat ambtelijk eventjes tot u krijgt. Tweede vraag was naar een budget, of dat beschikbaar blijft. Ja, dat blijft in grondslag gewoon beschikbaar. En de vraag, de derde vraag was, is dat juist, maar ik weet niet wat het antwoord daarop is. Dat we per jaar bezien wat de consequentie van die bezuiniging is. Op het moment dat het feitelijke consequenties heeft of dat een project niet kan, zullen we dat natuurlijk eerst u op de hoogte stellen voordat dat, die consequentie feitelijk zich realiseert. Dus we doen dat niet vooraf en we nemen dan sowieso elk jaar, als die consequenties er zijn, nemen we dat mee in het meerjarenprogramma. Dan de SP, die heeft ook gevraagd over retail en ook over de branchering. Ook over de branchering heeft de heer Benjamins van D66 ook iets gevraagd, specifiek over het Zonplein. Daar lopen er nu een aantal juridische procedures van partijen, die zeggen eigenlijk dat de gemeente, de stelling is de branchering eigenlijk te strak doet en daar staat tegenover, dat er ook andere bedrijven zijn die eigenlijk vinden dat de gemeente te los is als het gaat over de branchering op het Zonplein. Dat geeft aan dat dat een levendige discussie is. Nu als dat actueel een herijking van het kader niet op de agenda. We hebben wel de juridische procedures die nu lopen op het Zonplein af te wachten en zullen dan bepalen of wij vinden dat ons kader dus houdbaar is richting toekomst of dat wat aanpassing zou moeten. Ik ben wel met de heer Benjamins eens, dat als de stadhavens verder ontwikkeld gaan worden, dan zal wel de functie van dat gebied wat gaan veranderen en we zullen ze ook moeten bezien of dat nog tot iets leidt, als het gaat over de aanpassing van de branchering op het Zonplein. Maar die is wat ik ~ heb nu niet actueel. En dan nog een concrete vraag van de heer Dijk over de schoenenwinkels. Nee, die branchering is er nog wel. Wij willen niet dat het Zonplein concurreert met de binnenstad en het specifieke voorbeeld van de schoenenwinkels, heeft het college niet het beeld dat het nou heel lastig is voor schoenenwinkels of sportscholenwinkels in Groningen om zich te vestigen of wat volgens mij komt er elke week wel eentje bij, die dat specifieke verband zien wij niet direct.

D66 heb ik al. Heb ik iets al gezegd over de branchering aan te passen, dus weleens maar volgens mij niet op de korte termijn. We wachten eerst de procedures af, die daar lopen. De PVV, ik ben al ingegaan op de mobiliteit en de aantrekkelijkheid van de binnenstad. GroenLinks heeft gevraagd naar de ambtenaren van energie, naar klimaatadaptatie dan, bijvoorbeeld laat me een voorbeeld noemen bij het meerjarenprogramma, het niet het meerjarenprogramma, maar bij de gebiedsvisie, die is gemaakt over het Martini Park. Daar speelde juist op vergroening en klimaatadaptatie een belangrijke rol. We probeerden het ook zo goed mogelijk te doen. ~

02:49:01

Voorzitter: Meneer Loopstra. Heeft u een vraag?

02:49:03

De heer Loopstra: Ja, ik heb een vraag, want vindt de wethouder ook niet dat GroenLinks zich niet mee moet bemoeien met de bedrijfsvoering van deze gemeente. Want de raadsleden gaan niet over de bedrijfsvoering, gaat het college over. Dus ik vind dat het ook staatsrechtelijk weer fout, dat GroenLinks nu dan naar voren heeft gebracht.

02:49:17

Wethouder de Rook: Nou, voorzitter. We hadden gehoopt deze raadsvergadering door te komen zonder staatsrechtelijke omissie, maar de heer Loopstra heeft er toch weer eentje gevonden. Ik geef aan richting de heer Bee, maar ik snap zijn vraag. Wij zorgen ervoor, dat ook klimaatadaptatie bij dat soort visies, dat dat in beeld is, dat we daar een verhaal bij hebben. Hoe we dat precies oplossen, dat is aan ons, maar dan is de meest handige optie, vaak worden mensen die er verstand van hebben even laten meedenken. Dus goed gehoord. Dan de vestigingskader, zouden we die beter kunnen inzetten. Het antwoord is natuurlijk, ja. Dat doen wij vaak ook. Bijvoorbeeld, het voorbeeld van Zonplein dat zij ook kunnen zeggen, we hebben ook een soort van vestigingskader. Hij heet hier specifiek vestigingskader, omdat we dat hebben afgesproken met de Rug en met Hanzehogeschool om specifiek voor de campus naar een vestigingskader te gaan. Dat heet, die vormen, die soortgelijke vormen hebben wij bij andere gebieden ook, maar dan heten ze anders. Maar we kijken gewoon naar gebieden. Wat zouden we daar willen hebben en wat kunnen we samen met de bedrijfsvereniging bijvoorbeeld doen om die gewenste ontwikkelingen, om die mede mogelijk te maken. Dus die vorm, die kennen we eigenlijk breder. Voorzitter, volgens mij ben ik dan door de vragen heen.

02:50:21

Voorzitter: Ja, en volgens mij ga ik nu concluderen, dat we deze discussie afronden en rest mij nog jullie te vragen, het is een raadsvoorstel. Hoe gaat het dan naar de Raad? Conform? Dit gaat conform naar de Raad. En met deze woorden sluit ik de vergadering. Dank voor jullie aandacht en wel thuis.